

Glasnik mira

ISSN 1840-1414

Dobre odluke ili
zaokret prema
Isusu Kristu

Milosrdni Bog i
tvrdokorni čovjek

Otvori Isusu vrata
svojega života

Korizma u obitelji:
Vrijeme duhovne
obnove i zajedništva

Korizma je
formula Uskrsa

Zahvaljivanje
i otkrivanje

Zvona
Nagasakija

Draga djeco! Neka vam ovo proljetno vrijeme bude poticaj na osobno obraćenje da bi svojim životima molili i ljubili Boga iznad svega, za sve one koji su u potrebi. Dječice, budite moje ruke mira i molitve, budite ljubav za sve koji ne ljube, ne mole i ne žele mir. Hvala vam što ste se odazvali mome pozivu.

(S Crkvenim odobrenjem)

Foto: Arhiv CMM

GLASNIK MIRA
Utemeljitelj i nakladnik
Informativni centar MIR Međugorje

Glavni urednik
Mario Vasilj Totin
e-mail: mario.vasilj@medjugorje.hr
Tel.: 00 387 36 653 323

Služba preplate
Nikolina Šivrić
e-mail: preplategm@medjugorje.hr
Tel.: 00 387 36 653 300

Lektura
Ana Marin
Grafičko oblikovanje
SBD, Mostar
Tisk
Fram Ziral, Mostar

List je prijavljen kod Ministarstva prosvjete, znanosti, kulture i športa Hercegovačko-neretvanske županije pod brojem R-05-05-42-2175-86/06 od 12. siječnja 2006.

Godišnja pretplata (12 brojeva): Hrvatska 20 €, BiH 30 KM, europske zemlje 40 €, Švicarska 60 CHF, USA, Kanada i Južna Amerika 80 USD, Australija 120 AUD.

UPLATE

Iz BiH u KM: Informativni centar MIR Međugorje d.o.o. - Glasnik mira. Naziv banke: Unicredit Bank, Žiroračun broj 3381202200129568.

Iz Hrvatske u €: Informativni centar MIR Međugorje d.o.o. - Glasnik mira. Adresa: Gospin trg 1, 88266 Međugorje, Bosna i Hercegovina, Naziv banke: OTP banka d.d., IBAN: HR052407001100663037, SWIFT: OTPVHR2X

Iz Švicarske u CHF: Katholische Kroatenmission, Postfach 9057, 8036 Zürich. Naziv banke: UBS AG Zürich – Wiedikon (0270/00), Kontonummer:

805418.40A (svrha uplate: Glasnik mira), IBAN: CH63 0027 0270 8054 1840 A, BIC: UBSWCHZH80A, UBS Postkonto Nr. 80-2-2

Za sve valute iz drugih zemalja: Za sve valute iz drugih zemalja: Informativni centar MIR Međugorje d.o.o. - Glasnik mira. Naziv banke: UniCredit Bank, SWIFT: UNCRBA22, IBAN: BA393380604802774622 (svrha uplate Glasnik mira).

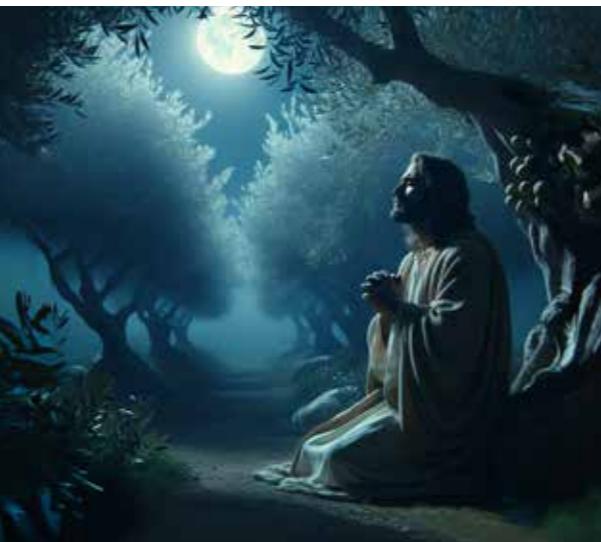
Pretplate za Glasnik mira možete izvršiti i preko paypal računa na linku: www.paypal.me/mirmedjugorje (svrha uplate: za Glasnik mira)

Adresa: Glasnik mira, Gospin trg 1, 88266, Međugorje, BiH

e-mail: glasnikmira@medjugorje.hr, Internet: www.medjugorje.hr, www.medjugorje.hr/hr/glasnik-mira

U skladu s dekretom pape Urbana VIII. i uredbom II. vatikanskog koncila, nakladnik izjavljuje da nema nakanu preteći sud Crkve o nadnaravnosti prirode dogadaja i poruka o kojima je riječ na ovim stranicama. Taj sud pripada kompetentnom autoritetu Crkve, kome se autor potpuno podvrgava. Riječi poput "ukazanja, čudes, poruke" i slično imaju ovdje vrijednost ljudskog svjedočenja.

Iz sadržaja

Fotografija na naslovnici: www.shutterstock.com

Korizma

Dobre odluke ili zaokret prema Isusu Kristu, fra T. Pervan Otvori Isusu vrata svojega života, fra Z. Pavičić Korizma u obitelji: Vrijeme duhovne obnove i zajedništva, K. Miletić Korizma je formula Usksra, P. Tomić

Gospina škola

Milosrdni Bog i tvrdokorni čovjek, fra I. Dugandžić Zahvaljivanje i otkrivanje, fra M. Šakota

Poruka za sadašnji trenutak

Dječice, budite moje ruke mira i molitve

Događanja

Kršćanska obitelj pred suvremenim izazovima
Dotaknuti Isusa, M. Miletić

Putopis

Od gorja mog Međugorja do brežuljaka malog Kibeha, M. Z. Vasilj

Teološki podlistak

Zvana Nagasakija, fra T. Pervan

Iz života Crkve

Hrvatsko kršćansko nazivlje
Milost Božja u ozračju prve blagovijesti i prve svete ispovijedi, M. Mamić

Dnevna misna čitanja

Poštovani čitatelji Glasnika mira, hvala na pitanjima, prijedlozima i savjetima koje nam šaljete. Pozornost posvećujemo samo i isključivo potpisanim pismima.

Uvodnik

UREDNIK
Mario Vasilj
Totin

Tko ljubi, taj se obraća i živi korizmu

katolička Crkva kroz svakodnevnu euharistiju i liturgijska čitanja poziva vjernike na puninu spasenja, da se snaže svitim sakramentima kao darovima na tom putu. Dobar je to savjet i uputa jer čovjek sam tako može naći svoj kontekst u vječnosti, ocrati svoje duhovne i umne koordinate u sadašnjosti. Jednostavno, pozicionirati se kao osoba u vidljivu i stvarnom svijetu, kao i u onom transcedentalnom. Bez te vage na kojoj Crkva snažnim iskustvom održava ravnotežu između zemnih želja u zrcalu vječnog života, život bi sigurno bio za duše pogibeljniji.

Stoga, u ovom korizmenom vremenu dok se molitvom, postom i odricanjem pripravljamo da što uspješnije proživimo muke Božjeg Sina, mi vjernici temeljiti sagledavamo i živimo sve ljudske tajne na zemlji. Pred nama je i u nama jedina vječna aktualnost, jer ni jedno drugo djelo na svijetu nema atribut ovakva značaja. Kriz na kojem su visjele Kristove ruke stoji nad ovim svijetom i pokazuje nam put trajanja, put vječnosti.

Krist je tridesetak godina vodio skroviti život: bio je radnik, radnički sin, stanovnik mala i "beskorisna" sela u podjarmljenoj zemlji. "Može li iz Nazareta doći išta dobro?" upitao je Njegov učenik Natanael prije nego li ga je upoznao. Jednom riječju – Isus je bio "običan." Toliko običan da su mu se – kada Mu je došlo vrijeme započeti s javnom službom – njegovi suseljani sablažnjivali, uvjereni kako sin Josipa, drvodjelje, nikako ne može biti Mesija.

Sve ovo pomalo sliči i na priču o našemu Međugorju koje se skrilo među gorama i za koje svijet nije znao. Ovdje je Majka opet ponovila: „Učinite sve što vam rekne!“ Upravo odavde upućen nam je glasan poziv, koji se čuje do krajeva zemlje, da pomirimo svoju dušu i srce s Bogom i bližnjima, da zemljom procvate vjera i mir! To je jednakljko ljevkovo i blagotvorno kao kada bolesnik u vrućici i agoniji primi odgovarajući lijek. To su srcem osjetili mnogi naši ljudi i međugorski hodočasnici, osobito poslije isповijedi kad su ustajući s koljena ustali na novi i bolji život. Dan za danom, uz velike žrtve, u nesklonu vremenu i okolnostima, nastavljaju činiti dobro, izbjegavati zlo i rasti u krjeposti.

Na korizmenu obnovu posebno nas je poticao i naš dragi fra Slavko Barbarić naglašavajući dosita ono najbitnije: „Ljubav treba poteći, srce se treba otvoriti svjetlu i prihvati put spasenja. Naša konkretna zadaca u ovo korizmeno vrijeme stoga i nije ništa drugo nego omogućiti dotok božanske ljubavi i mira i svjetla u naša srca i naše duše, dopustiti božanskom životu da nas pokrene iz zimskog mrtvila na novi proljetni život. Tko ljubi, taj se obraća, a to znači živi korizmu, oslobađa se zla i svake tame, i počinje živjeti i pripremati se za procvat i nove plodove, upravo kao što se u ovo vrijeme priroda oslobađa zimskog mrtvila i bezbojnosti i polako, ali sigurno odijeva u neizmjerno bogatstvo oblika života i boja.“

Krenimo u korizmu moleći i posteci, da bismo slavno proslavili Kristovo uskrsnuće. Zazovimo Krista Spasitelja, zazovimo Boga Stvoritelja i Svedržitelja, neka nas izbavi od zla i Zloga, da se i ove korizme pune muke i nevolje obnovi u nama Duh života, spremnost na žrtvu i djelotvornu ljubav. ■

Dobre odluke ili zaokret prema ISUSU KRISTU

Foto: Arhiv ICMM

4 | GLASNIK MIRA | BROJ 3. • OŽUJAK 2025.

**One mlake,
razvodnjene dobre
nakane i odluke malo
ili ništa ne koriste u
životu niti odražavaju
naše pravo stanje.
One su samo
izvanjska kozmetika,
dok nam Gospodin
govori o novom
srcu, novome duhu,
novome čovjeku.
To je konačni cilj
kršćanskoga života.**

**One mlake,
razvodnjene dobre
nakane i odluke malo
ili ništa ne koriste u
životu niti odražavaju
naše pravo stanje.
One su samo
izvanjska kozmetika,
dok nam Gospodin
govori o novom
srcu, novome duhu,
novome čovjeku.
To je konačni cilj
kršćanskoga života.**

Tko od nas ne zna za njih – “dobre odluke”! Stvaramo ih za čvornih točaka u svome životu, za okruglih slavlja, rođendana (kad čovjek navrši 40, 50, ili 70 godina), ili pak u braku za slavlja jubileji, odnosno na kraju jedne godine. Tako i za Čistu srijedu – Pepelnici kad počinje korizma. Tko ih od nas ne poznaće? Dobre odluke, nakane! “Od sutra prestajem pušiti”, ili pak “prestajem piti alkohol”, ili pak – “ne uključujem televizor”, “na vrijeme ču u krevet” i sl. Ili pak – “odsada je u mene sve drukčije!” Zašto zapravo – “od sutra”, zašto ne “odmah”, “ovdje i sada”? Već to “od sutra” jasno nam zbori da u svakoj nakani i odluci postoji stanoviti “virus” ubrizgan u odluku. U stvarnosti se zapravo ništa ne mijenja. Odluke koje se donose na takvoj razini doskora se poništavaju, već nakon nekoliko sati. Najprije si čovjek dopušta jednu cigaretu, pa jednu čašicu, te odoše dobre odluke u nepovrat. Potom se odluke odgađaju za sljedeći tjedan i tako redom. A sljedećega tjedna sve će vremenom zamesti vjetar. I živjeti kako se dotada živjelo.

**fra
Tomislav
Pervan**

Zašto je to tako? Zašto dobre namjere i odluke poput ovih opisanih malo ili ništa ne pomazu?

Zašto su tako upitne te odluke? A što o svemu tome misli Biblija?

Prije svega “dobre namjere” ili prave odluke ne postoje kao pojam u Bibliji. Pojam ćemo pronaći u antičkoj filozofiji koja je razmišljala kako činiti dobre stvari u životu, kako se odlučiti za dobro u životu. Prava spoznaja, pravo zrenje te potom odluka – činiti dobro – preuzeta je u teologiji srednjega vijeka te donekle u sakramenu pokore, kad se i gdje se stvara odluka pri činu pokajanja. Pokora nije zbog same sebe, kajanje isto tako ne, nego treba biti povezano s čvrstom odlukom, ne činiti zlo niti grijesiti. Čvrsta volja promjeniti vlastiti život. Čvrsta volja promjeniti vlastiti život ima svoje mjesto u ozbilnosti i radosti sakramenta pokore, kad čovjek dobije odrješenje i napušta isповjedaonicu.

Obraćenje! Ne prépravci!

Kao što rekosmo: pojam “dobra odluka” ne postoji u Bibliji. Međutim, starozavjetni proroci i učitelji u Božjem narodu dobro su znali što se pod tim pojmom misli i govorili su svomu narodu na krajnje

radikaljan način. Nisu oni govorili o “odlukama”, o prépravcima nego su govorili o temeljitom obraćenju. Pozivali su sav puk na obraćenje, od kraljevskoga dvora do običnoga puka. Na okajavanje grijeha. Na trajni ‘exodus’ iz Egipta, u pustinju, gdje je jedino Bog oslonac.

Obraćenje će reći – ma, ljudi, narode – koračate u krivom smjeru! Udaljavate se od svoga konačnog cilja i smista. Kad govorimo o dobrim odlukama, mislimo kako se krećemo u pravom smjeru,

kako treba nastaviti tim putem, samo treba tu i tamo nešto promjeniti. Tu i tamo treba nešto izbrisuti, uglačati, neke točke u svome karakteru i ponašanju korigirati, “izbalansirati”, dovesti ‘pod vinklo’. Kao kod servisa za vozilo. Neke stvari trebaju se reparirati, staviti u red. Ali nam Crkva na Čistu srijedu stavlja u svijest upozorenje: „Sjeti se čovječe: Prah si i u prah ćeš se vratiti!“ To je pravo čovjekovo stanje. I sukladno ozbilnosti trenutka i vremena čita se prorok Joel: „Razderite svoja srca, a ne haljine svoje! Obratite se Gospodinu Bogu svojemu!“ (Joel 2,13). Dakle, obraćenje, zaokret.

Sve dok ne spoznamo svoje pravo stanje, sve dok nam se srce ne ‘razdere’, pocijepa, ne možemo se obratiti i ne možemo služiti Gospodinu cijelim bićem te njemu slavu i hvalu iskazivati? One mlake, razvodnjene dobre nakane i odluke malo ili ništa ne koriste u životu niti odražavaju naše pravo stanje. One su samo izvanjska kozmetika, dok nam Gospodin govori o novom srcu, novome duhu, novome čovjeku. To je konačni cilj kršćanskoga života. Psalmist će reći: „Čisto srce stvori mi, Bože!“ Glagol ‘stvoriti’ rabi se u prvom retku Biblije, ali i ovdje. Stvaranje novoga, ni iz čega. Bog stvara novo srce!

Svetkovanja i svetkovine

Sve nakane i dobre odluke u sebi su upitne jer prepostavljaju da možemo svojim silama nešto učiniti, da se možemo sami po sebi promijeniti samo ako se dovoljno potrudimo. Time svoju biblijsku vjeru svodimo, degradiramo na moralni napor, vjerujemo u samootkupljenje. Tko veli, ‘od sutra će moj život izgledati drukčije’, ili promijenit ću svoj život, ne zna što je prava vjera. Ja se ne mogu promijeniti vlastitim silama. Ako se obratim, ako živim obraćeničkim životom, tada je to dar Božji, milost Božja. Daruje mi se. Uvijek

je to milost makar je obraćenje uvijek samo moje osobno obraćenje i tiče se mene i moga života.

Znamo za Jeremijine Tužaljke koje se naslanjaju na knjigu proroka Jeremije. Te Tužaljke završavaju molitvom: „Vrati nas k sebi, Gospodine, i obratit ćemo se! Obnovi dane naše kao što nekoč bijahu“ (5,21). U hebrejskom tekstu ‘obratiti’ i ‘vratiti’ rabi se ista riječ. Izrael se ne će vratiti ponovno na Sion-Jeruzalem ako se Bogu ne obrati. Obraćenje je Božji dar. Obraćenje vlastitom silom nije moguće. Mora se dogoditi zaokret prema Bogu.

U Božjem energetskom polju

Kad Tužaljke govore o čovjekovu obraćenju snagom Božje inicijative, nije to samo pobožna priča. Tužaljke imaju u zreniku katastrofu koja se dogodila Jeruzalemu i Hramu g. 586., kad je sve pretvoreno u prah i pepeo.

Time se definira mjesto svakog obraćenja. Bog ga daje ne na magijski način, već otvaranjem očiju za povijest u kojoj stojimo: za vlastitu povijest, za povijest naroda Božjega, za povijest svih naroda. Samo duboka pogodenost zbog svega što se tu pripovijeda i izvješće, a to je katastrofa uzorkovana zbog grijeha naroda, može dovesti do obraćenja. Čovjek mora spoznati bijedu koju je sam uzrokovao, ali također i sve novo što Bog donosi nakon katastrofa: novi početak, novo proljeće.

Još nešto pripada biblijskom konceptu obraćenja: Istinsko obraćenje uvijek se događa u magnetskom polju, u zajedništvu Crkve i zajednice vjernika. Za obraćenje prepostavka su susreti s ljudima koji će nam pokazati put prema Isusu Kristu. „Kristovi smo dakle poslanici, Bog vas po nama opominje“, poručuje Pavao u novozavjetnom čitanju na Čistu srijedu. I nastavlja: „Namjesto Krista zaklinjemo: Djelite, pomirite se s Bogom!“ (2 Kor 5,20) I to pripada temeljnoj struk-

Obraćenje je više od pretinca puna dobrih namjera. To je dubokosežni dogadjaj koji nas vodi u povijest Boga sa svojim narodom te je obraćenje u konačnici moguće samo iz susreta s tom poviješću. Obraćenje prepostavlja da je netko okusio novinu koju Bog stvara u svijetu. Kako je moguće promijeniti smjer života ako čovjek nije video i okusio, ako nije u radosti zakoračio u nešto što prije nije znao?

turi svakog pokajanja: drugi koji vjeruju u Krista i namjesto njega govore nam da otvorimo svoje oči za Božje djelovanje i pomirenje.

Dakle, obraćenje je više od pretinca puna dobrih namjera. To je dubokosežni dogadjaj koji nas vodi u povijest Boga sa svojim narodom te je obraćenje u konačnici moguće samo iz susreta s tom poviješću. Obraćenje prepostavlja da je netko okusio novinu koju Bog stvara u svijetu. Kako je moguće promijeniti smjer života ako čovjek nije video i okusio, ako nije u radosti zakoračio u nešto što prije nije znao?

Obraćenje iz radosti

Pokajanje se često događa kao odgovor na elementarnu nevolju. Ne pokazuju to samo starozavjetne Tužaljke. Lukin 'izgubljeni sin' iz petnaestoga poglavlja morao je najprije izgubiti sve svoje bogatstvo, postati svinjar i iskusiti strahovitu glad prije nego što se uspio obratiti. Ali i to obraćenje iz bijede ne bi mu bilo moguće da nije imao sliku očeve kuće, da nije imao na umu očev dom.

Ondje su svi mogli sudjelovati u Božjem djelu spasavanja svijeta, namjesto da stalno sami sebe grizu. Oni dolaze iz radosti - radosti kraljevstva Božjega. Zato nastavljaju živjeti novim životom. Vode u novo stvorenje koje je Bog načinio od praha naše prolaznosti i otkan od naših samostvorenih katastrofa.

Ono što je bilo uzrokom i okidačem za izgubljenog sina jest katastrofa njegova života, ali ono što ga vuče doma jest Očeva ljubav i radost za koju se nuda da će je tamo pronaći.

Također i stariji brat izgubljenog sina komu je obraćenje još potrebnije nego mlađemu, mogao bi se samo onda obrati, kad bi bio kadar radovati se s drugima. A što mu poručuje njegov otac: „Sad se

trebalo radovati i veseliti, svetkovati“ (Lk 15,32).

Obraćenje je radikalni dogadjaj u čovjekovoj osobi i ima mnoge protežnice. Jedna od tih komponenti je odluka. Kod izgubljenoga sina ona glasi: „Ustat ću i poći k svomu ocu te mu reći: Oče, sagriješih protiv Neba i pred tobom!“ (Lk 15,18). To mijenja njegov cjelokupni život. Pavao opisuje to novo stanje koje nam Bog daruje te koje je prepuno radosti riječima: „Sad je tu! Sad je vrijeme milosti! Sad je dan spasenja“ (2 Kor 6,2).

Hod u pustinju

Mojsije se zaputio u pustinju i ondje imao iskustvo „grma koji gori a ne sagorijeva“.

Gospodin mu progovorio isred ognja i on je postao novi čovjek. Ivan Krstitelj došao iz pustinje gdje je imao vatreno krštenje, a i sam Gospodin je došao iz pustinje nakon krštenja na Jordanu. Pustinja kao mjesto odluke i iskustva Sile odozgor. Ali i prostor Duha. Kao kod pustinjskih otaca.

„Došao sam baciti organj na zemlju, a kako bih želio da se već rasplamsao“ (Lk 12,49). Isus je to izrekao prije dvije tisuće godina, a prvi kršćani su svojim svjedočanstvom vjere i života zapravo zapalili silni požar u Rimskom Carstvu. „Organj našega Gospodina prebiva u našim srcima i oživljava nas. Kad smo čvrsti i vjerni u svojoj vjeri, to nas nadahnjuje i razgara da naviještamo put i da ga slijedimo.“ Tako Efrem Sirski za riječ o ognju iz Evanđelja po Luki, u 4. stoljeću. S „Isusovim ognjem u svojim srcima“, kršćani ne samo da su se oduprili pritisku i progoni ma Rimskoga carstva da mu se prilagode, već su iskusili da mogu održivo promijeniti društvo. „Što je duša u tijelu“, čitamo u Poslanici Diognetu iz

drugoga stoljeća, „to su kršćani u svijetu. Duša prodire u sve udove tijela, kršćani u sve gradove svijeta“. Takve se rečenice pojavljuju početkom druge stoljeća, no danas čitamo naslove poput „Crkva - burnt out“, popraćene poraznim rezultatima istraživanja o trenutnom stanju vjere i Crkve. Prema nekim propitivanjima na Zapadu ni deset posto kršćana ne prakticira svoju vjeru. 'Sagorjelost' tolikih vjernika vezana je uz činjenicu da Isus ne gori u srcima vjernika. Ne zapaljuje vjernike.

Pokajanje se često događa kao odgovor na elementarnu nevolju. Ne pokazuju to samo starozavjetne Tužaljke. Lukin 'izgubljeni sin' iz petnaestoga poglavlja morao je najprije izgubiti sve svoje bogatstvo, postati svinjar i iskusiti strahovitu glad prije nego što se uspio obratiti. Ali i to obraćenje iz bijede ne bi mu bilo moguće da nije imao sliku očeve kuće, da nije imao na umu očev dom.

U 4. stoljeću biskup i crkveni učitelj Ivan Zlatousti piše o riječi ognja u Luki 12,49: „Tim je riječima Isus očito želio pokazati koliko žarka i vrela mora biti ljubav koju od nas traži. Budući da nas je tako žarko ljubio, želi da i mi na isti način njega ljubimo“. Njegova vatra razgara ljubav, a ljubav je duboko osoban dogadjaj. Riječ je o stvarnom odnosu između Isusa i mene, što u sebi uključuje rast, razvoj i uzajamni odnos. Isusa ne može zamijeniti ideja, koncept ili struktura, nikakav zbroj načela ili principa. Možda možete razviti određeni entuzijazam, čak se ponекad i zagrijati za ideje, ali ne možete unići u ljubavnu vezu s njima. Već s Isusom.

Apostol Ivan govori kao očevidac o onom „što smo čuli, što smo svojim očima vidjeli, što smo gledali i što su naše ruke opipale“ – a to nije povijesni Isus, rabin iz Nazareta, već Isus, „Riječ Života“ (1 Iv1,1). Samo kao takav Isus može baciti svoj organj na zemlju i u naše dane i učiniti da naša srca gore. Odlučujući korak koji nam pomaže shvatiti povijesnu udaljenost kao nevažnu i preobraziti egzistencijalnu udaljenost od njega u blizinu, jest izgradnja krajnje osobnoga odnosa s Isusom. Danas, baš kao što je to činio apostol Ivan nekada, možemo čuti, vidjeti i dodirnuti Riječ Života, Isusa. Kako to funkcionira?

Korizma – vrijeme slušati i čuti Isusa u Pismu i sakramentima

Prvi zahtjev je biti čvrsti i vjerni u vjeri. „Stoje čvrsto u vjeri“ ponavljaju u svojim spisima i sveti Pavao i prvi papa, sveti Petar. I tu Crkva neminovno stupa na scenu. Jedan se teolog ovako izrazio: „Da bismo čuli Isusa, a ne samo njegove riječi, moramo se smjestiti u tradiciju Crkve; moramo se pouzdati u one kojima je naš Gospodin povjerio svoje poslanje, svoju misiju. (...)“

Kršćanima postajemo kao članovi Crkve vjerujući vjeri naših predaka. Ako ne možemo vjerovati da je Crkva razumljela Isusa, onda smo izgubili Isusa, a alati moderne znanosti ne će nam pomoći da ga pronađemo.“

Isusa slušamo kroz Knjigu Crkve, Svetu pismo, a njegova riječ odzvanja u svim njegovim tekstovima, i u Starom kao i u Novom zavjetu. „O meni“, kaže Uskrsli svojim učenicima,

„pišu Mojsijev Zakon, Proroci i Psalmi“ (Lk 24,44). Proslavile su se riječi crkvenog oca Jeronima: „Tko ne poznaje Svetu pismo, ne poznaje Krista.“ Nudeći to u pozitivnom svjetlu, Jeronim kaže da kroz čitanje, proučavanje i razmišljanje o biblijskim spisima upoznajemo samu „Riječ Života“ i stupamo u prijateljski odnos s njom.

Pogled na povijest Crkve – uključujući noviju povijest – pokazuje, međutim, da je katoličkim vjernicima dugo vremena bio uskraćen pristup biblijskim tekstovima osim onoga što se koristilo kao čitanje u bogoslužju. Moramo ponovno otkriti i naučiti kako se susret sa živim Kristom odvija u riječi Svetoga pisma. To nije uvijek bio slučaj, o čemu svjedoči, primjerice, pismo koje je papa Grigor Veliki na prijelazu u 7. stoljeće napisao Teodoru, carevu lječniku: „Stalno si zaokupljen materijalnim stvarima, beskrajno putuješ i prestaješ svaki dan čitati riječi svoga Spasitelja. Nije li Sveti pismo Pismo Svemogućeg Boga svomu stvorenju? Kad bi se ma i na kratko odvojio od cara i primio od njega pismo, ne bi se odmarao niti bi vjeđama dao počinka dok ga ne pročitaš, pismo koje ti je napisao zemaljski car. A Kralj Neba, Gospodar ljudi i anđela, poslao ti je svoja Pisma koja se tiču tvog života, ali ti ih nemaš želju čitati. Prakticiraj ovo, molim te, da svaki dan meditiraš o riječima svoga Stvoritelja. U Božjim riječima upoznaj srce Božje, da se sve više raspaljuješ za neprolazno!“

U Bibliji se susrećemo sa Srcem Božnjim, a to nije nitko drugi nego Isus Krist, jer on „koji je Bog i počiva u krilu Očeva, on nam ga je objavio“ (Iv 1,18). Ova poruka je evangelije, Radosna vijest o svitanju Božjeg kraljevstva koje Isus čini opipljivim svojim riječima i djelima. Kroz susret s Uskršnjim Kristom nakon Uskrsa njegovim je učenicima konačno postalo jasno da se Isusova osoba ne razlikuje od njegove poruke. Origen, teolog iz 3. stoljeća, izrazio je taj uvid riječima: „Isus je Kraljevstvo Božje u osobi.“ Jezikom Evanđelja po Ivanu: „Ja sam put, istina i život. Nitko ne dolazi k Ocu osim po meni.“ (Iv 14,6) Autor Poslanice Hebrejima naziva Isusa „pretečom“ koji nam je svojim životom, smrću i uskršnjućem utro put do Boga (usp. Heb 6,20). I samo zato što je Isus ono što jest u Evanđeljima – Sin Božji i Spasitelj – ono što govori i čini značajno je kroz sva vremena, pa tako i za nas.

Dakle, slušamo Isusa u riječima Svetoga pisma te tako svojim duhovnim očima vidimo tko je on. Ali kako ga možemo dodirnuti? O tome su razmišljali i crkveni oči i postavljali pitanje, nisu li oni ljudi koji su se u Galileji hvatali za rub njegove haljine i ozdravljali (usp. Mt 14,36) u velikoj prednosti pred nama danas. Ne, oni to nisu! Ivan Zlatousti tumači tu činjenicu pozivajući se na Euharistiju: „Imi se dotičemo ruba njegove haljine, ili bolje rečeno, ako želimo možemo samoga Isusa imati u cijelosti u našem posjeđu. Jer i njegovo sveto tijelo sada je prostrto pred nama; ne samo njegova odjeća, nego i cijelo tijelo; i ne da ga smijemo samo dotaknuti, nego ga i blagovati i njime se nasititi. (...) Da, čak i čujete njegov glas, jer on govori kroz evanđeliste. Isusova prisutnost u primanju euharistije nije ništa manje stvarna, nego zapravo čak i intenzivnija od kontakta s njim tijekom njegova zemaljskog života.“

Te dvije 'točke susreta' s Isusom, Svetu pismo i euharistijsko slavlje, mještaju se gdje svatko može u svakom trenutku upoznati i zavoljeti Isusa. A zapravo ne postoje dva mjesta, nego jedno. Papa Benedikt XVI. kaže: „Riječ i Euharistija su tako bliski da se jedno bez drugoga ne mogu razumjeti: Riječ Božja postaje sakramentalno tijelo u euharistijskom dogadjaju“. Crkva je, dakle, sa svojim razumijevanjem i tumačenjem Svetoga pisma, kao i njegovih sakramenata, mjesto gdje se duhovno sjedinjujemo s Isusom.

Danas smo suočeni s činjenicom kako je Isus daleka prošlost. Isusa od Efrema, Krizostoma i svih njihovih suvremenika dijeli nekoliko stoljeća. Ni njima on kao povijesna ličnost nije na dohvat ruke. Ali su imali egzistencijalni odnos. Postoji danas dojmljiva razlika: povijesna udaljenost od Isusa pretvorila se za nas danas u egzistencijalnu udaljenost. Upravo to nije bio slučaj u doba crkvenih otaca. Za njih je Isus Gospodin, živ i prisutan u svojoj Crkvi u svakom trenutku, on pali vatru u srcima i razgara je.

To je smisao korizmenog vremena koje bi trebalo biti vrijeme radosti zbog blizine Gospodinove i njegova kraljevstva. Korizma nas vodi prema Uskrsu, prema novom stvorenju koje Bog stvara iz praha naše prolaznosti te naših samostvorenih katastrofa. ■

Post je u najširem značenju odricanje od suvišnih stvari. Ne odnosi se na osnovne stvari i potrebe koje pripadaju čovjekovoj strukturi i pravilnom funkcioniranju duševnih i tjelesnih sposobnosti; njih se čovjek niti može niti smije odreći jer bi time ugrozio sebe i zgrijesio protiv ljubavi prema sebi, što je njegova osnovna dužnost i istodobno kriterij ljubavi prema bližnjemu. Iz toga okvira čovjek ne smije nikad izići. Post i potreba da se posti polazi od činjenice da je upravo višak nekih stvari ponekad veći problem negoli nedostatak potrebnih stvari. U tome je slučaju potreba i praksa posta pravi i nezamjenjiv lijek.

fra Ljudevit Rupčić

Ova knjiga puna je dokaza za opravdanost posta, ona je i molitva da se oživi praksa posta i u Crkvi i u cijelome svijetu. Inače će čovjek biti nesposoban održati sebe i svijet u potrebnome redu i skladu.

Sva izdanja možete kupiti na web stranici www.medjugorje.store

Knjigu možete naći u Suvremenici Informativnog centra MIR Međugorje.

Otvori Isusu vrata svojega života

Mi smo danas generacija buke. Svuda oko nešto zvoni, svira, dobivamo milijun informacija dnevno. Rijetko ćete naći neko mirno mjesto, neku osamu gdje nema nikakve glazbe, da vas nitko ne bombardira vijestima. Živimo u jednoj buci, buci glasova. I u toj buci glasova mi trebamo prepoznati Isusov glas. A prepoznat ćemo ga ako se budemo s njim redovito *družili*, ako budemo s njim provodili svoje vrijeme.

**fra Zvonimir
Pavičić**

Isus ulazi u Martinu kuću i primjećujemo da Martina sestra Marija sjedi do nogu Isusovih. Tako nam kaže Luka: Marija je sjedila do nogu dok je Marta posluživala. Marija sjedi do nogu Isusovih. To je njezina odlika, njezin opis. Što je u to vrijeme značilo sjesti do nogu jednoga učitelja? Sjesti do nogu učiteljevih znači biti učenik. A tada su jedino muškarci mogli biti učenici. Ženama nije bilo dopušteno sjesti do nogu nekog učitelja. I što čini Marija? Marija zaobilazi sva ta pravila, sve te zapovijedi, sve te propise koje su joj stavlji i ona sjeda do nogu Isusovih. Marija čini jednu revoluciju i svojim ponašanjem govori: Meni je Isus iznad svega. Isus je iznad svakog zakona, Isus je iznad svih zapovijedi. Nitko mi ne može reći što će

raditi ako je Isus tu pored mene, ako mi on zbori, ako mi on govori. Jesam li hrabar kao Marija? Jesam li hrabar danas biti podno Isusovih nogu unatoč svemu i unatoč svim ismijavanjima kršćanske vjere i svega što je povezano s Bogom? Jesam li spremam podnijeti te osudjuće poglede i rijeći: Što će ona tamo? Njoj nije mjesto tam! To nije po

propisima! Jesam li spremam za prijateljstvo s Isusom podnijeti sve to? Jer prijateljevati s Isusom nije nešto što prolazi bez muke i odričanja. Iako Isus sa sobom donosi svaki smisao i ljepotu života ipak biti prijatelj s Isusom nosi i onu tešku stranu, da se često moram suočavati s onim koji su neprijatelji Isusovi. I da će često biti onaj koji će morat pomjerati

Ako postaneš pravi prijatelj s Isusom, onda ćeš i ti osjetiti kako te Isus ljubi. Osjetit ćeš njegovu ljubav u svome životu. I onda kad si suočen s teškim problemima, ništa ti ne će biti problem, ništa ti ne će biti kao zid koji ne može preći nego ćeš osjetiti Isusovu ljubav koja će ti dati da može preskočiti svaku prepreku.

neke granice da bih došao do Isusa, da bih ostao s Isusom, da bih Isusa navijestio drugima. Jesam li spremam na to? A to iziskuje prijateljstvo s Isusom. Blaženi Franz Jägerstätter, Austrijanac, muž, otac troje djece, a iznad svega kršćanin, nije htio služiti u Hitlerovo vojsci jer je to bilo protiv njegovih uvjerenja i njegove vjere. On je poput Marije izazvao revoluciju i rekao: Ja sam prijatelj Isusov. Ja to ne mogu učiniti. Ja ne mogu ubijati druge. Kad bih ubijao druge, onda ne bih bio Isusov prijatelj. On prihvata smrt iako ima obitelj. Prihvata smrt iz ljubavi prema Isusu. Jesam li spremam na takvo prijateljstvo s Isusom?

Kad čitamo evanđeoske izvještaje o Mariji i Marti, pred nas se stavlja dvojba: Marta, ona koja radi, koja je zauzeta, *actio* i Marija koja je do Isusovih nogu, koja sluša Isusovu riječ, dakle *contemplatio*, molitva, uronjenost u molitvu. Što izabrati? Često su raspravljali u Crkvi što je bolje: kontemplacija ili akcija, biti uronjen u molitvu ili djelovati, propovijediti, činiti nešto po tom pitanju? Međutim možemo gledati na Martu i Mariju kao da su one dvije strane jedne osobe, odnosno dvije strane svakoga od nas. Svatko od nas treba biti i Marija, sjesti do Isusovih nogu i biti Marta, poslužiti, odnosno djelovati, iskazivati ljubav, gostoprимstvo. U Lukinom evanđelju ne znamo kako se ovaj događaj završio. Isus kaže da je Marija izabrala bolji dio koji joj se neće oduzeti. No možemo vjerovati da je i Marija poslje ustala i posluživala te tako pomogla svojoj sestri Marti. Jer onaj koji sluša Isusove riječi ne može biti samo slušatelj. Njega ta riječ pokreće da je izvrši, da pokaže svoju vjeru svojim djelima. I to sam Isus kaže: blaženi oni koji slušaju moje riječi i vrše ih. U tom je Marija i Marta: slušanje riječi i izvršavanje riječi. Svi trebamo imati u sebi to dvoje stopljeno u jedno – kršćanski život, prijateljevanje s Isusom.

Ako ćemo razmišljati o našim prijateljstvima, moramo reći kako je pravo prijateljstvo ono koje započinje do Isusovih nogu. Ako zajedno sa svojim prijateljem mogu slušati Isusa, njegove riječi, odnosno ako zajedno možemo moliti krunicu, otici na misu, onda mogu sa svojim prijateljem i djelovati, iskazivati kršćansku ljubav drugima u mome selu, u mome mjestu. Ako ne mogu sa svojim prijateljem moliti, onda znači da nismo baš dobri prijatelji.

U ovom našem pogledu na Martu i Mariju, odnosno na ovaj događaj, imamo isto tako pogled na Isusa. A to nam osobito donosi evanđelist Ivan u svome

evanđelju. Kakav je Isus? Unatoč svim znanstvenim dokazima i dalje se susrećemo s idejom da je Isus jedan izmišljeni lik, kojeg su naravno izmisili kršćani kako bi zavladali svijetom. S druge strane, često se susrećemo s nekim zabrudama da je Isus živio nekim posebnim životom. Međutim, evanđelja nam donose kako je Isus bio stvaran, kako je Isus bio jedan od nas, kako je Isus dijelio našu sudbinu. Nama u svemu jednak osim u grijehu. Isus zna što je život. Sin Božji je uzeo čovještvo da postane jedan od nas, da nam postane blizak i da nas može onda tako odvesti u nebo, zauvijek nas sjediniti s Ocem. Bog je uzeo čovještvo i sve ono što mu pripada osim grijeha. I vidimo kako je Isus bio stvaran, kako je Isus bio čovjek s osjećajima. Kad je čuo da je Lazar umro, Ivan kaže, Isus je zaplakao. Iako je znao da će ga on uskrisiti, Isus je zaplakao. Srce ga je zaboljelo jer je to bio njegov prijatelj. Isto kao što svatko od nas zaplače, stegne mu se srce kad mu prijatelj umre ili kad se dogodi neka tragedija. Isus je zaplakao. Isus jako dobro zna što su naši osjećaji. Moji osjećaji nisu strani Isusu. On me razumije i onda kada plačem, kad sam žalostan. U tim se trenutcima trebam povjeriti Isusu. Trebam mu se povjeriti kako bi me on uskrisio, kako bi me on oživio. Kad je Isus zaplakao nad Lazarom, Židovi su primjetili: Gle, kako ga je ljubio! To je Isusovo prijateljstvo. Bog ne može nešto drugo nego ljubiti. I oni svi primjećuju kako ga je ljubio.

Ako postaneš pravi prijatelj s Isusom, onda ćeš i ti osjetiti kako te Isus ljubi. Osjetit ćeš njegovu ljubav u svome životu. I onda kad si suočen s teškim problemima ništa ti ne će biti problem, ništa ti ne će biti kao zid koji ne može preći nego ćeš osjetiti Isusovu ljubav koja će ti dati da može preskočiti svaku prepreku. Isus dolazi, traži gdje je Lazar, gdje je mjesto gdje su ga pokopali, gdje je njegov grob i oživjava ga, ne zbog svoje slave, nego zbog toga da se proslavi Otac nebeski. Lazar, iako je bio Isusov prijatelj, umro je. To što je bio prijatelj s Isusom ne znači da će biti oslobođen svega, oslobođen patnje, oslobođen boli, oslobođen smrti. Lazar je umro i to ne znači da ga Isus nije ljubio, naprotiv slušamo: Gle, kako ga je ljubio! Isus dakle dopušta da nekad umremo sami sebi, odnosno potrebno je nekada umrijeti samom sebi, nekim svojim užicima, nekim svojim nadanjima, nekim svojim očekivanjima. Isus dopušta da umremo sebi, kad mi nešto ne ide u životu, kad npr. dobijem otkaz ili nisam upisao fakultet koji želim ili se raspada sve oko mene što mi je važno.

Ne mogu reći da je Isus moj prijatelj ako svaki dan ne posvetim njemu svoje vrijeme, svoj posao, sve ono što činim. Ako želim Isusa nazivati svojim prijateljem, onda ću redovito moliti. Može to biti molitva krunice, može to biti čitanje i razmatranje Svetoga pisma, može to biti svakodnevna misa... Ali je potrebno Isusa pozvati i s njim živjeti i tada će on biti naš prijatelj, vodit će nas kroz život i sve će okrenuti na dobro.

Isus dopušta da tada umremo sami sebi. Ali zašto dopušta da umremo? On nam tada nije daleko, nego dopušta da umremo kako bi nas on oživio, kako bi nas on podigao i kako bi se u tom našem novom životu proslavio Otac nebeski. Koliko je ljudi povjerovalo u Isusa kad je uskrisio Lazara, kad ga je pozvao nazad u život?! I svi su slavili Oca nebeskoga! I svi su ga slavili zbog Isusova djela, jer su vidjeli kolika je snaga u Bogu i da je Bog iznad svega i da je Bog gospodar svega.

Možemo ipak ovdje reći da imamo ne samo dvije strane u sebi, Martu i Mariju, nego čak i tri strane, da su zapravo i Marta i Marija i Lazar tri strane svakoga od nas. Naše slušanje Isusove riječi, naše djelovanje, ali isto tako naše svakodnevno umiranje sebi kako bi nas Isus oživio, kako bi nam podario život. Što znači jedan moj gubitak, jedno moje razočaranje, jedan moj pad pred onom nebeskom vječnom radošcu i blaženstvom kojem me Isus vodi? Zato nemoj nikada dopustiti da te jedan pad obeshrabi. Nemoj dopustiti da te neko razočaranje odvratí od života i od Isusa i od svih drugih. Jer toliko ljudi pokopa same sebe kad dožive neko razočaranje u životu, ne vide više smisao života. Ako želiš biti istinski prijatelj s Isusom, otvorи mu vrata svojega života. On će doći i on će te oživjeti, on će ti dati novu nadu, on će ti dati radost koju ti nitko neće moći oduzeti. Imat ćeš mir u sebi. Zašto? Jer si prijatelj s Isusom. A on je gospodar svega. Njega nitko ne može nadvladati. On je pobijedio smrt, pobijedio je svako zlo, pobijedio je svako razočaranje i svaki pad. On je moj prijatelj, on me voli i on me nikad ne će napustiti.

Potrebno je biti prijatelj s Isusom, potrebno je s njim živjeti. To nisu samo lijepo riječi nego to treba biti vidljivo u svakidašnjem životu. Mi svećenici imamo jako lijepu obvezu molitve časoslovu. To je molitva koja je raspodijeljena na određene sate u danu. Imamo Jutarnju, Treću, Šestu i Devetu čas, Službu čitanja, Večernju i Povečerje. Kad svoj dan posvetiš Gospodinu, kad odaberesh u danu kad ćeš se moliti Gospodinu, pokazuјe zapravo koliko ti je stalno do Gospodina. Pravi prijatelj je onaj kojega ti tražиш, kojega zoveš na kavu, na druženje... Pravi prijatelj nije onaj za kojim ti žudiš kad ćeš ga vidjeti i podijeliti s njim sve ono što si doživio u životu. Prijateljstvo se treba stalno obnavljati, dati pozornost onome tko mi je drag. Isto je tako potrebno dati pozornost Isusu. Ne mogu reći da je Isus moj prijatelj ako svaki dan ne posvetim njemu svoje vrijeme, svoj posao, sve ono što činim. Ako želim Isusa nazivati svojim prijateljem, onda ću redovito moliti. Može to biti molitva krunice, može to biti čitanje i razmatranje Svetoga pisma, može to biti svakodnevna misa... Ali je potrebno Isusa pozvati i s njim živjeti i tada će on biti naš prijatelj, vodit će nas kroz život i sve će okrenuti na dobro. ■

Korizma u obitelji: Vrijeme duhovne obnove i zajedništva

Krešimir
Miletić

Korizma je posebno liturgijsko vrijeme koje nas poziva na obraćenje, molitvu, post i djela milosrđa. Iako se često doživjava kao intimno, osobno putovanje, korizma može biti i prilika za obiteljsku duhovnu obnovu, jačanje i obnovu obiteljskog zajedništva i dublje proživljavanje vjere u svakodnevnom životu.

Molitva je temelj korizmenog vremena, a kada se prakticira u obitelji, dodatno povezuje njezine članove. Svake večeri obitelj može izdvojiti posebno vrijeme za zajedničku molitvu, bilo da se radi o krunici, križnom putu ili čitanju evanđeoskih odlomaka. Dobar način je i postavljanje male kućne korizmene „molitvene oaze“, gdje će obitelj zajedno moliti i razmatrati Božju riječ. Ono što svakako može pomoći u osiguravanju prostora i vremena za obiteljsku molitvu je odluka da u određeno vrijeme i na određenom mjestu ne koristimo mobitele, ne palimo TV ekrane i dr.

Post i odricanje ne moraju se odnositi samo na hranu. Obitelj može zajedno odlučiti odreći se nečega što im oduzima previše vremena ili pažnje – primjerice, smanjiti gledanje televizije, korištenje društvenih mreža ili nepotrebne kupovine. Umjesto toga, mogu zajedno posvetiti više vremena međusobnom razgovoru, zajedničkim šetnjama ili volontiranju i pomaganju u svojoj župi.

Korizma je savršeno vrijeme za prakticiranje ljubavi prema bližnjima. Obitelj može zajedno odlučiti pomagati potrebitima, bilo kroz donacije, volontiranje ili jednostavne geste pažnje prema susjedima i prijateljima. Djeca mogu naučiti važnost dijeljenja tako što će se odreći dijela svojih igračaka ili džeparca u korist siromašnih. Na ovaj način pomažemo djeci razumjeti da naša vjera uvijek uključuje konkretnu ljubav, izlazak iz naših

komfora i ulazak u prostor potreba drugih. Ovo je prilika da djeci u razgovoru posvjedočimo na koji način je Bog ušao u našu obitelj, kako se očitavao kroz našu povijest, gdje smo i kada mi iskusili njegovo milosrđe i ljubav.

Korizma je prilika da obitelji obnove svoju predanost nedjeljnoj misi. Također, može biti idealno vrijeme za sakrament isповijedi, u kojem cijela obitelj može iskusiti Božje milosrđe i svježinu novog početka. Roditelji mogu potaknuti djecu ili im pomoći pripremiti se za isповijed, tako što će im dati odgovarajući ispit sa vjesti. Nakon večernje molitve ovo može biti i jedna od tema razgovora u obitelji, kada će roditelji svojoj djeci približiti važnost i vrijednost sakramenta pomirenja.

Postoje različiti načini kako korizmu učiniti vidljivom i kreativnom u domu. Djeca mogu izrađivati korizmene plakate s biblijskim citatima, crtati ili pisati svoja razmišljanja o Evandiju. Obitelji mogu zajedno pripremiti jednostavnata jela koja simboliziraju skromnost i zahvalnost. Također, vođenje „korizmenog dnevnika zahvalnosti“, u kojem svaki član obitelji bilježi male blagoslove svakog dana, može pomoći u jačanju duha zahvalnosti i poniznosti.

Roditelji mogu nakon večernje molitve razgovarati s djecom o raznim temama koje će produbiti njihovu vjeru, potaknuti ih na razmišljanje i ojačati obiteljske veze. Evo nekoliko prijedloga:

1. Zahvalnost i prepoznavanje Božjih darova

Za što si danas najviše zahvalan? Jesi li danas osjetio/la Božju prisutnost u nekoj situaciji?

Kako možemo bolje prepoznati male darove u svakodnevnom životu?

2. Ljubav i dobrota prema drugima

Jesi li danas nekome učinio/la dobro djelo?

Kako možes sutra nekoga razveseliti ili

mu pomoći?

Kako bi Isus postupio u nekoj situaciji u kojoj si se danas našao/la?

3. Oprštanje i pomirenje

Jesi li se danas naljutio/la na nekoga? Kako si reagirao/la?

Trebaš li nekome oprostiti ili tražiti oprost?

Kako oprštanje mijenja naša srca i odnose?

4. Život po vjeri

Što si danas naučio/la iz Božje riječi? Kako možeš živjeti ono što smo pročitali u evanđelju?

Što znači vjerovati Bogu i osloniti se na Njega?

5. Vrijednost posta i odricanja

Jesi li se danas nečega odrekao/la? Kako si se osjećao/la?

Kako post može pomoći našem duhovnom rastu?

Možemo li kao obitelj sutra učiniti nešto posebno što će nas približiti Bogu?

6. Život i pouke svetaca

Znaš li koji je svetac zaštitnik današnjeg dana?

Što možemo naučiti iz života svetaca?

Imaš li svog omiljenog sveca i zašto?

7. Snaga molitve

Kako se osjećaš nakon molitve?

Imaš li neku osobnu nakanu za molitvu?

Kako možemo moliti jedni za druge?

Ovakvi razgovori ne samo da jačaju vjeru djece, već i potiču otvorenost, razumijevanje i bliskost unutar obitelji. Korizma u obitelji može biti vrijeme rasta, međusobne podrške i produbljivanja vjere. Male, ali značajne promjene u svakodnevnim navikama mogu obogatiti ne samo osobni duhovni život, već i duhovni život cijele obitelji. Kada obitelj zajedno kroči kroz korizmu s molitvom, postom i djelima ljubavi, tada istinski doživljava ljepotu ovog svetog vremena i priprema svoja srca za radost Uskrsa. ■

KORIZMA JE FORMULA USKRSA

Paula
Tomic

Proljeće i korizma naizgled nemaju ništa zajedničko. Proljeće govori o radoći života, a korizma o silasku prema smrti. Ali ako malo dublje promislimo, shvatiti ćemo kako obije nose istu poruku o životu koji se iz smrti rada. Kao što novi cvijet nastaje na smrti stare biljke, tako se i novi život duše rada iz Isusove smrti na križu. Ciklus života pokreće snaga ljubavi koja dolazi iz žrtve i darivanja samoga sebe za drugoga. Možda nas zato i Gospa u zadnjoj poruci potiče da u pogledu na proljetno vrijeme i ovaj svojevrsni „uskrs“ prirode nakon zimskog mirovanja i mi shvatimo koliko su obraćenje, molitva i ljubav prema Bogu, svojevrsne smrti našeg hedonizma, važne za naš osobni „uskrs“. (usp. Nek' vam ovo proljetno vrijeme bude poticaj na osobno obraćenje...“ 25. 2. 2025.)

Fra Slavko je u komentaru korizmene poruke od 25. 3. 1995. godine ovako napisao: „Korizma je vrijeme otvaranja srca. Treba odvažno pogledati u svoje srce i učiniti sve da se oslobodimo svega čemu smo povjerivali i vratiti se srcem Bogu. Shvatiti srcem da naš mir najprije ovisi o našem odnosu s Bogom, izići iz vlastitih zatvorenosti u začarani krug ovoga varljivog svijeta, dopustiti Bogu da se u nama utjelovi i da bude s nama, jer njegovo je ime Emanuel – Bog s nama i Bog za nas. Time ćemo se osloboditi od napasti da optužujemo druge, ovaj svijet, ovo vrijeme, i postat ćemo slobodni ponuditi svijetu bolja rješenja. Uskrsnuće je to bolje rješenje. U uskrsnuće se ulazi umiranjem sebi i svijetu i svjetovnim obećanjima te slušanjem riječi koje je čula Marija i žene koje su ga tražile kod groba: Mir tebi! Ne boj se! Ne plači! Ja sam! Idi kaži drugima! Tako dolazimo do jednostavne formule uskrsnuća: ljubiti, umrijeti sebi, roditi se za novi život mira!“

vog svijeta, dopustiti Bogu da se u nama utjelovi i da bude s nama, jer njegovo je ime Emanuel – Bog s nama i Bog za nas. Time ćemo se osloboditi od napasti da optužujemo druge, ovaj svijet, ovo vrijeme, i postat ćemo slobodni ponuditi svijetu bolja rješenja. Uskrsnuće je to bolje rješenje. U uskrsnuće se ulazi umiranjem sebi i svijetu i svjetovnim obećanjima te slušanjem riječi koje je čula Marija i žene koje su ga tražile kod groba: Mir tebi! Ne boj se! Ne plači! Ja sam! Idi kaži drugima! Tako dolazimo do jednostavne formule uskrsnuća: ljubiti, umrijeti sebi, roditi se za novi život mira!“

Tako je prije 30 godina pisao fra Slavko, otkrivači kako je još davnio shvatio ovu jednostavnu Gospinu formulu za spasenje čovječanstva, jedine šanse za mir u srcima, u obitelji i društvu i u svijetu: umiranjem vlastitom egu, grijesima i sebičnosti stvaramo preduvjete za mir i život. Na žalost, iako je sve to tako crno na bijelo već godinama pred našim očima, svijet, a i mi sami iznutra, nikada nismo bili podjeljeniji.

Podijeljeni svijet

Podjeli svijeta svjedočimo svaki dan: svijet istoka i zapada, svijet sjevera i juga, svijet mira i rata, svijet bogatih i siromašnih, svijet velikih i malih, svijet narođenih i nenaoružanih, svijet utjecajnih i svijet neprimjetnih, svijet žena i svijet muškaraca...

I Gospa nam u zadnjoj poruci kaže kako je svijet podijeljen, ali ga ona ne dijeli kao mi po nekim vanjskim standardima. Ona ga dijeli na one koji ljube i one koji ne ljube, na one koji mole i one koji ne mole, na one koji žele mir i one koji ne žele mir (usp. Dječice, budite moje ruke mira i molitve, budite ljubav za sve koji ne ljube, ne mole i ne žele mir. 25. 2. 2025.) Dakle, dijeljenje svijeta je ne-

minovno. I sam je Isus rekao: „Nemojte misliti da sam na zemlju došao donijeti mir! Nisam došao donijeti mir, nego mač. Došao sam rastaviti: ‘sina od oca, kćerku od majke i snahu od svekrve. Čovjeku će neprijatelji biti vlastiti ukućani.’ Tko voli svojega oca ili svoju majku više nego mene, nije me dostojan. Tko voli sina ili kćerku više nego mene, nije me dostojan. Tko ne uzme svoj križ i ne pode za mnom, nije me dostojan. Tko za sebe čuva svoj život, izgubit će ga; a tko dade svoj život za mene, naći će ga.“ (usp. Mt 10, 34-39). Zato nam se uzalud truditi razumjeti nečije odluke, svjetska zbivanja, načine oblačenja, izbore naj-

boljih filmova ili glazbenog broja... jer sve se svodi na samo jednu stvar: radiš li za Gospodara Života ili za Gospodara smrti?

Korizma pred nas stavlja Isusov život i Isusove izbore. Oni su u očima svijeta bili ludost, ali nam je on pokazao da ga je svaka njegova odluka da slijedi Očevu volju na kraju dovela do uskrsnuća. I to je ono što mi tako teško shvaćamo: da smo ispred svake, pa i najmanje odluke uvijek na raskrižju ova dva puta: za život ili za smrt. I kao što je svako vrijeme posebno vrijeme sa posebnim milostima, i ova Korizma je nova i posebna jer traži od nas odluke za ovo vrijeme.

Ova Korizma je posebna i za Međugorje, jer nikada prije ono nije imalo ovako privilegirano mjesto u očima Crkve i svijeta. Što zbog geopolitičke situacije (zbog rata u Izraelu još uvijek je nesigurna organizacija hodočašća u Svetu Zemlju), što zbog novih odluka Dikasterija za nauk vjere (nota Kraljice Mira i 'Nihil obstat' te Dekret o potpunom oprostu koji je dobila crkva sv. Jakova) što zbog 2025. Jubilarne godine zbog čega će se brojna hodočašća u Rim posebno za hodočasnike koji dolaze iz prekoceanskih zemalja nastaviti i na obilaske drugih marijanskih svetišta u Evropi), Međugorje bilježi brojne najave i rezervacije hodočasničkih posjeta.

Uvelike raduje ova činjenica iz koje vidimo kako je u srcima ljudi Gospin poziv još uvijek tako jak i koliko. Ona silno želi obraćenjem srca spasiti što više Božje djece. Ali ona je isto tako i jedan veliki izazov za sve nas koji smo upisali ili završili Gospinu školu ljubavi i života: moramo svojim primjerom posvjedočiti koliko je dobar ovaj program spasenja ili što bi fra Slavko rekao 'ova formula Uskrsa', tako što ćemo 'moliti i ljubiti Boga iznad svega, za sve one koji su u potrebi'. ■

Korizma pred nas stavlja Isusov život i Isusove izbore. Oni su u očima svijeta bili ludost, ali nam je on pokazao da ga je svaka njegova odluka da slijedi Očevu volju na kraju dovela do uskrsnuća. I to je ono što mi tako teško shvaćamo: da smo ispred svake, pa i najmanje odluke uvijek na raskrižju ova dva puta: za život ili za smrt.

Ispovjedaonica svijeta (III.)

Milosrdni Bog i tvrdokorni čovjek

Zaboravljena isповједна пракса jedan je od najočitijih znakova krize vjere u zapadnoj Europi. U starijim crkvama po nekoć kršćanskih zemalja lako je uočiti brojne isповјedaonice, ali one stoje neiskorištene, dok ih u crkvama građenim u novije vrijeme više i nema. Nisu ljudi u tim dijelovima Crkve odjednom postali bezgrješni pa im ne treba isповijed, već je u posljednje vrijeme taj sakramenat polagano nestao iz života velikog broja vjernika, za što mnogi okrivljuju biskupe i svećenike koji su to dopustili. Hodočasnici iz tih zemalja posebno su zahvalni što u Međugorju nalaze ono što u svojoj zavičajnoj Crkvi nemaju. Kako god je teško naći svećenike raspoložive za isповједanje hodočasnika, još je osjetljivije pitanje kako se ti hodočasnici isповijedaju. Jesu li te isповijedi uvi-jek praćene pravom pripravom, iskrenim pokajanjem i spremnošću na mijenjanje vlastitog života snagom sakralne milosti ili su možda samo plod naučenog običaja ili nekakva obzira prema drugima, u smislu „ispovijedaju se drugi, pa moram i ja“.

fra Ivan
Dugandžić

Kao što Stari zavjet u svjetlu objave sve više otkriva istinu o čovjeku, jednako tako sve više dolaze do izražaja i osobine Božjeg bića. Slavi se njegova moć očitovana u stvaranju. Psalmist, zagledan u ljepotu Božjih stvorenja, kliče: „Nebesa slavu Božju kazuju, navješta svog nebeski djelo ruku njegovih“ (Ps 19,2). Stari zavjet zanosno veliča mudrost kao uvjet uspjela života, slavi mudrace i preporuča ih kao uzor za nasljeđovanje, ali nikad ne zaboravlja istaknuti da je izvor svake mudrosti u Bogu i da on njome nagrađuje one koji ga ljube. Tako mudri Sirah svoju knjigu mudrih izreka započinje podsjećanjem: „Svaka je mudrost od Gospoda i s njime je dovijeka... On ju je stvorio, gledao i izbrojio, izlio je na sva svoja djela, na svako tijelo prema veličini njegovoj, i obdario njome one koji ga ljube“ (Sir 1,1-8-9).

Budući da je čovjek često slijep za veličinu i ljepotu Božjih stvorenja i da nerijetko prezire mudrost koja dolazi od Boga, a predaje se ludosti i ispraznosti svijeta, proroci sve više naglašavaju Božje milosrđe kao uvjet opstanka grešnog čovjeka pred svetim Bogom. Malo pomalo milosrđe izbjiga u prvi plan kao bitna oznaka Božjeg bića. Nakon što je narod u pustinji ostavio Boga saveza, štujući zlatno tele, biblijski pisac obnovu saveza s Bogom opisuje ovim riječima: „Jahve se spusti u liku oblaka, a on (Mojsije) stade preda nj i zazva Ime: 'Jahve!' Jahve prođe ispred njega te se javi: 'Jahve! Jahve! Bog milosrdan i milostiv, spor na srdžbu, bogat ljubavlju i vjernošću'“ (Iz 34,5-6). Po tom istom Bog poručuje svome narodu: „Za kratak trenutak ostavih tebe, al u sučutu velikoj opet će te prigriliti. U prvali srdžbe sakrilih načas od tebe lice svoje, al u ljubavi vječnoj smilovat se tebi, govori Jahve, tvoj Otkupitelj“ (Iz 54,7-8).

U predgovoru knjizi „Bog milosrdni Otac“, koja je u pripravi za veliki jubilej Crkve 2000. godine trebala poslužiti kao teološki uvod u godinu posvećenu Bogu ocu, tadašnji pariški kardinal R. Etchegeay piše: „Od grijeha prvih ljudi ljubav Božja zakriljuje njegovu djecu plaštem svoga milosrđa. Njegova ljubav doseže svoj vrhunac u oprštanju; želio bih štovise reći da je oprštanje najveća Božja radost, jer milosrđe je njegov jedini način kako nas ljubi i kako ostaje vjeren u svojoj ljubavi.“ Crkva u svojoj liturgiji Božje milosrđe i praštanje slavi kao najviši čin Božje svermogućnosti moleći u jednoj zbornoj molitvi: „Bože, ti svo-

ju svemoć očituješ najviše praštanjem i milosrđem. Budi nam uviđek milostiv da težimo za obećanim dobrima i uđemo u vječno zajedništvo s tobom“ (26. nedjelja kroz godinu).

Pitamo se, zašto kršćani nisu Bogu zahvalniji za njegovo milosrđe prema njima i zašto ga tako površno doživljavaju u sakramentu isповijedi. Zašto je u njihovoj svijesti premalo prisutna Isusova riječ: „Budite milosrdni kao što je Otac vaš milosrdan“ (Lk 6,36)? To pitanje mučilo je i svetog papu Ivana Pavla II koji ovako razmišlja: „Svremeni način mišljenja, možda više nego kod čovjeka prošlih vremena, kao da se suprotstavlja Bogu milosrđu i teži da iz života istrijebi i iz čovjekova srca istrgne i sam pojам milosrđa. Riječ i pojам milosrđe nevoljko se doimlju čovjeka koji je, zahvaljujući znanstvenom i tehničkom napretku, koga dosadašnja povijest nije poznavala, postao gospodarom zemlje koju je

žena koja je skrivila smrt svoga muža i otada je progoni savjest. Gleda ga nije-mo bez riječi, ali njezine oči odaju teški teret na duši. Starac je blago pita: „Zbog čega si došla, moje djetete?“ „Sagriješila sam, moj oče, i bojam se svoga grijeha.“ Umjesto da se pretvori u stroga suca, kako je možda očekivala, on je počinje tješiti: „Ne boj se ničega, ne uznamiruj svoju dušu. Samo ako se pokajanje u tebi ne ohladi, Bog će ti sve oprostiti... Pokojnom mužu oprosti u svom srcu i izmiri se s njim. Ako imaš pokajanja, imaš i ljubavi, a ako imaš ljubavi, onda si već dijete Božje... Ako si mene, koji sam također grešan čovjek, dirlula svojom sudbinom, koliko više će Bog imati milosrđa s tobom... Ida zato u miru i ne boj se.“

Grijeh i poziv na obraćenje u Novom zavjetu

Kao poveznica između Starog i Novoga zavjeta stoji veliki proročki lik Ivana Krstitelja. On nije samo posljednji u dugom nizu starozavjetnih proroka koji su u Božje ime razotkrivali grijehu naroda i pozivali ga na obraćenje, već je ta uloga u Ivana primila posve novu crtu time što on ne najavljuje izdaleka onoga tko će riješiti za čovjeka nerješivi problem grijeha već izbliza pokazuje na nj. U susretu s Isusom koji još nije započeo svoje javno djelovanje Ivan proročki govori: „Evo Jagajca Božjeg koji uzima grijeh svijeta“ (Iv 1,29).

Ta blizina Isusova djelovanja potaknula je Ivana da, nakon što se četrdeset dana u pustinji pripremao molitvom i postom, nastupi pred narodom s pozivom na obraćenje. Evanđelist Luka to opisuje ovako: „I on obide svu jordan-sku pokrajinu propovijedajući krštenje u znak obraćenja za oproštenje grijeha... On je, sad, govorio narodu koji mu je dolazio da ga krsti: 'Zmijski porodi! Tko vas upozori da bježite od sržbe koja stiže? Donesite, dakle, plodove koji odgovaraju obraćenju!'. Tada ga je narod pitao: 'Što nam je onda činiti?' Tko ima dvije haljine neka podijeli s onim koji nema nijedne! Tko ima hrane neka učini isto tako“ (Lk 3,3-7-11). Od carinika i vojnika koji će također pitati što im je činiti Ivan traži da savjesno obnašaju svoju službu i da druge ne zakidaju i ne čine nasilje nad njima.

Budući da će i Isus kasnije nastupiti s pozivom na obraćenje, važno je uočiti glavne elemente Ivana nastupa, da bi se moglo jasno vidjeti u čemu je Isus donio nešto novo što daleko nadmašuje Ivana i njegovu propovijed. Ponajprije

Kao poveznica između Starog i Novoga zavjeta stoji veliki proročki lik Ivana Krstitelja. On nije samo posljednji u dugom nizu starozavjetnih proraka koji su u Božje ime razotkrivali grijeha naroda i pozivali ga na obraćenje, već je ta uloga u Ivana poprimila posve novu crtu time što on ne najavljuje izdaleka onoga tko će riješiti za čovjeka nerješivi problem grijeha već izbliza pokazuje na nj.

Ivan traži pokorničko obraćenje koje se sastoji u priznanju grijeha, a što on potvrđuje podjeljujući takvima krštenje vodom u Jordanu. A sve to motivirano je bijegom od srdžbe Božje kojom će Bog kazniti grešnike. Oni koji prihvate Ivanovu pokorničku propovijed i daju se od njega krstiti u Jordanu bit će pošteleni od suda sržbe Božje koji uskoro dolazi.

I Isus je stupio pred narod s pozivom na obraćenje, ali taj njegov poziv bitno je drukčije motiviran nego Ivanov. Dok je u Ivana to strah od suda sržbe Božje, u Isusa je to Radosna vijest o kraljevstvu Božjem koje Bog nudi svim ljudima, ne postavljajući im nikakve uvjete. Evanđelist Marko to sazima: „Pošto je Ivan bio zatvoren, dode Isus u Galileju. Tu je propovijedao Radosnu vijest Božju. Govorio je: ‘Ispunilo se vrijeme, blizu je kraljevstvo Božje. Obratite se i vjerujte u Radosnu vijest’“ (Mk 1,14-15). U Ivana se još uvijek itekako osjeti starozavjetna potreba da čovjek Boga umilostivi kajanjem i pokorom, da bi zadobio oproštenje grijeha. U Isusa je to radost zbog spoznaje da je Bog po njemu svim ljudima nezasluženo oprostio grijeha. Umjesto da još uvijek nije siguran je li mu Bog prihvatio kajanje i pokor i oprostio grijehu, čovjek sada može mirno poći od toga da su mu grijesi oprošteni i da je izmiren s Bogom. Samo se ubuduće treba truditi živjeti sukladno tome. To ćemo naći potvrđeno u brojnim Isusovim susretima s grješnicima što su nam ih evanđelisti zabilježili.

Isusov stav prema grijehu i grešnicima

Ponajprije, nije teško uočiti da Isus nikad ne govori tematski o grijehu. Ne objašnjava u čemu se sastoji grijeh, kako čovjek svojim grijehom vrijeda Boga i koje su posljedice grijeha u životu grešnika. Ne analizira težinu grijeha kao ni stupanj krivnje što je grijeh rađa u čovjeku. Umjesto toga, u središtu njegove pozornosti uvijek je konkretni čovjek grešnik koji, potaknut njegovom

propovijedi o kraljevstvu Božjem što ga Bog nudi svakom čovjeku, želi da mu grijeh bude oprošten i da ponovno bude izmiren s Bogom. Za razliku od samouverenih pravednika, farizeja, koji oštro osuđuju javne grešnike i izbjegavaju sret s njima, Isus se ne boji tog druženja, štoviše sjeda s njima za isti stol i blaguje s njima.

Evanđelist Marko donosi jednu takvu zgodu odmah s početka Isusova javnog nastupa u ulozi propovjednika blizine kraljevstva Božjega. Nakon što je carinika Levija pozvao u krug svojih učenika, a ovaj nakon toga priredio gozbu u svojoj kući, dolazi do žestokog protesta farizeja. Evanđelist kaže da se „s Isusom i njegovim učenicima našlo i mnogo carinika i grešnika: bibaše ih noge koji su išli za njim. A kad književnici farizejske sljedbe vidješe gdje jede s grešnicima i carinicima, rekoše njegovim učenicima: ‘Zašto jede skupa s carinicima i grešnicima?’“ A Isus, kad to ču, reče im: „Ne treba zdravima lječnik, nego bolesnima. Nisam došao da zovem pravednike, nego grešnike“ (Mk 2,15-17).

Dosljedan tom stavu, Isus ne odbija poziv nekog farizeja da objeduje kod njega. To mu pruža priliku da na primjeru javne grešnice koja se neočekivano pojavljuje u farizejevoj kući ponovo zasvjedoči da grijeh nije nepremostiva zapreka između čovjeka i Boga te da, s druge strane, farizeju otvorí oči da je

U Isusovu odnosu prema grijehu i grešniku posebno mjesto pripada prisopodobama u kojima se snažno ističe Božje milosrđe koje se očituje u njegovu neumornom nastojanju da grešnika vrati na pravi put. A svaki put kad u tome uspije razlog je to za veliko slavlje. O tome svjedoči prisopodoba o pastiru koji ima stotinu ovaca od kojih se jedna izgubi. On se ne miri s činjenicom da mu je ostalo devedest i devet, već čini sve da nade izgubljenu ovcu.

pred Bogom svaki čovjek grešnik i da je Bog spreman svima oprostiti. Nakon što je ta žena, u mjestu poznata kao javna grešnica, pala Isusu do nogu i počela ih prati svojih pokajničkim suzama, farizej Šimon koji je Isusa pozvao, zaključuje u srcu da on nije prorok, jer ne zna tko je ta žena i nije ju osudio. Isus čita njegove misli i priča mu priču o dvama dužnicima, od kojih jedan ima golem, a drugi sitan dug. I jednom i drugom dug je oprošten, pa Isus zaključuje: „Zato, kažem ti, oprošteni su joj grijesi, i to mnogi, jer je pokazala mnogo ljubavi. A komu se manje opršta, taj manje pokazuje ljubavi“ (Lk 7,47).

Isus time ne umanjuje grijeh i njegove negativne posljedice u životu čovjeka niti zanemaruje potrebu obraćenja. U slučaju ove žene to obraćenje već se prije dogodilo. Ono je prethodilo njezinu dolasku u farizejevu kuću, a bilo je zacijelo plod njezina prijašnjeg susreta s Isusom i njegovom riječi u kojoj je prepoznao šansu svoga života. Nešto slično se događa i u Isusovu susretu s nadcarinikom Zakejem. U tom sitnom čovjeku, koji se morao popeti na drvo kako bi video Isusa koji je prolazio okružen mnoštvom, Isus prepoznao njegovu potrebu za susretom s njime i udovoljava toj potrebi. Poziva Zakeja da siđe sa stabla, jer želi biti gost u njegovoj kući.

A plod tog susreta je posvemašnja promjena Zakejeva života, što je popraćeno mrmljanjem onih koji ne razumiju Isusovu gestu, na što Isus ponovno naglašava da je došao upravo zbog takvih kao što je Zakej. Taj susret evanđelist Luka ovako opisuje: „On siđe brzo te ga s veseljem primi u goste. Svi koji to vidješe, počeše mrmljati i goroviti: ‘Svratio se u kuću jednog grešnika!’“ Zakej ustade te reče Gospodinu: „Evo, polovicu svog imanja, Gospodine, dat ču siromasima. I ako sam koga u čemu prevario, vratit ču četverostrukou.“ Reče mu nato Isus: „Danas je došlo spasenje ovoj kući, jer je

i on Abrahamov sin. Da, Sin Čovječji došao je da traži i spasi što je izgubljeno“ (Lk 19,6-10).

Obraćenje je radostan događaj koji treba slaviti

U Isusovu odnosu prema grijehu i grešniku posebno mjesto pripada prisopodobama u kojima se snažno ističe Božje milosrđe koje se očituje u njegovu neumornom nastojanju da grešnika vrati na pravi put. A svaki put kad u tome uspije razlog je to za veliko slavlje. O tome svjedoči prisopodoba o pastiru koji ima stotinu ovaca od kojih se jedna izgubi. On se ne miri s činjenicom da mu je ostalo devedest i devet, već čini sve da nađe izgubljenu ovcu. Slično je i sa ženom koja je izgubila sitan novčić (drahmu) te prevrne sve u kući dok taj novčić ne nađe. A vrhunac je prisopodoba o izgubljenom sinu i milosrdnom ocu, koja posebno naglašava suprotnost između sinove nezahvalnosti prema ocu i očeve ljubavi prema sinu koja se ne može pomiriti što je sin napustio očinsku kuću. Ta razočarana očeva ljubav ne radi ljuntnjom na sina već čežnjom za njegovim povratkom. I kad je došlo do toga, otac sav radostan prieđe veliko slavlje što ponovno ima sina u svom domu.

Evanđelist Luka, koji je najbolje od svih evanđelista opisao Božje milosrđe prema grešnicima utjelovljen u Isusovu stavu prema njima, jedini je od svih evanđelista te tri prisopodobe donio kao cjelinu, jednu za drugom, uz veoma znakovit uvod koji glasi: „Svi se carinici i grešnici približavali k Isusu da ga čuju. A farizeji i književnici mrmljali: ‘Ovaj prima grešnike i jede s njima’. Tada im reče...“ (Lk 15,1-2). Ovi prvi su u njegovu navještaju kraljevstva Božjega prepoznali šansu svoga života i zato traže blizinu s Isusom, nadajući se da će im njihov grijeh biti oprošten i da će ponovo uživati zajedništvo s Bogom. Farizeji i književnici, uvjereni u svoju pravednost kojoj nije potrebno nikakvo milosrđe već nagrada od Boga i koji su ove prve otpisali i izbjegavali svaki kontakt s njima, mrmlju protiv Isusa.

Kao i obično Isus ne ulazi u raspravu u kojoj će snagom argumenta dokazati da nemaju pravo kad tako postupaju, već im po svom običaju priča spomenute prisopodobe od kojih je treća daleko najsadržajnija i najuvjjerljivija. Iako u toj priči o izgubljenom sinu i milosrdnom ocu obraćenje nije izričito spomenuto, ta prisopodoba ipak svojim sadržajem služi kao primjer pravog obraćenja. Jer ona otkriva kako dolazi do grijeha i koje su njegove posljedice po život grešnika, njegovu unutarnju brobu sa samim sobom, važnost odluke da se napravi zaokret i zamoli za oproštenje te napokon očeva bezrezervna spremnost da sinu povratniku omogući novi život u svom domu. Svaki od tih elemenata zasljužuje pozornost kako bi Isusova priča urodila plodom u svakog čitatelja tog predivnog teksta.

A da ona doista rađa dobrim plodom, primjer nam pruža veliki ruski pisac i pravi zaljubljenik u evanđelje, Dostojevski. Kad je osjetio da mu se bliži kraj života, Dostojevski je pozvao svećenika i primio sakramente umirućih. Kad je svećenik otisao, uzeo je u ruke Svetu pismo i pozvao svoju djecu da se okupe oko njega, a svoju ženu zamolio je da glasno pročita prisopodobu o izgubljenom sinu. Te riječi slušao je zatvorenih očiju i u dubokoj sabranosti, a onda se obratio djeci: „Djeco moja, ne mojte nikad zaboraviti što ste upravo čuli. Imajte neograničeno povjerenje u Boga i njegovo milosrđe. Ja vas sve ljubim, ali što je moja ljubav u usporedbi s neizmjernom Božjom ljubavlju prema ljudima koje je stvorio.“ Samo nekoliko sati nakon tih riječi Dostojevski se preselio u kuću milosrdnog Oca, a svima koji ove riječi budu čitali ostavio snažan primjer za naslijedovanje. ■

U sljedećem broju: Čovjekova potreba za obraćenjem i Božja spremnost na oproštanje

MEDUGORJE PORUKE KRALJICE MIRA

„Dragi čitatelji i Gospini prijatelji, preporučujemo vam ovu knjižicu. Ona ne sadrži ni novu objavu ni novo evanđelje. Njezino čitanje vodit će vas i upućivati na Isusa Krista, što je Gospina želja i smisao njezina dolaska k nama.“

Sva izdanja možete kupiti na web stranici
www.medjugorje.store

Knjigu možete naći u Suvremenici Informativnog centra MIR Međugorje.

ZAHVALJIVANJE I OTKRIVANJE

fra
Marinko
Šakota

„Ja vas, dječice, danas pozivam, da Bogu zahvaljujete za sve što vam daje. Zahvaljujući ćete otkriti Svevišnjega i sva dobra koja vas okružuju. Dječice, Bog je velik i njegova ljubav je velika prema svakom stvorenju. Zato, molite, da biste shvatili Božju ljubav i dobrotu. U dobroti i ljubavi Boga Stvoritelja i ja sam s vama kao dar.“ (25. 10. 1995.)

Gospa kaže da ćemo zahvaljujući otkriti Boga i sva dobra koja nas okružuju. Pretpostavljamo da su ta dobra: Ljudi oko nas, priroda, ono što imamo... Ako nas ta dobra okružuju, zar ih ne bismo trebali vidjeti? Zašto ih otkrivati ako su oko nas?

Otkrivanje podrazumijeva uočavanje nepoznatog i skrivenog, nečeg što prije nismo vidjeli. Kažemo da je Kolumbo otkrio da tada nepoznata Ameriku, neki znanstvenik je otkrio lijek u prirodi, istražitelji svemira dotad nepoznati planet, a neki tragač zlato.

No, otkrivanje nepoznatog može se odnositi i na "pozne" krajeve i stvari. Tako se priča da je neki čovjek najveći

dio svog života proveo na otoku koji su drugi smatrali najljupkijim otokom na svijetu. Kad se vratio u veliki grad da u njemu provodi svoju mirovinu, netko mu reče: „Mora da je bilo divno tolike godine živjeti na otoku koji ljudi smatraju jednim od svjetskih čuda.“ Umirovljenik se malo zamisli, a potom reče: „Da vam po istini kažem, da sam znao da je tako glasovit i lijep, i ja bih ga razgledao.“

Izgleda nam čudno, ali je istinito, da možemo živjeti na najljepšem mjestu na svijetu a da ga nismo otkrili, tj. da nismo vidjeli ni upoznali njegovu ljepotu. Možemo živjeti s dobrim osobama, a da ne otkrijemo njihovu dobrotu. Možemo živjeti i devedeset godina, a da ne otkrijemo, tj. ne upoznamo sebe.

Zašto ne vidimo stvarnost koja nam je pred očima?

Jedan od glavnih razloga je manjak pozornosti. Kad smo odsutni u mislima, ne vidimo ono što nam je pred očima. Vjerujem da smo se svi zatekli kako plovimo na mislima, u mašti. Primjerice, u vlaku ili autobusu gledamo kroz prozor, ali ne vidimo prekrasnu prirodu kroz koju prolazimo.

Zatim, razlog može biti brzina življenja. Prolazimo pored stvari i ljudi oko nas, a da ih nismo opazili, jer smo u stresu.

Jedan od razloga su navike. Ne vidimo dobrotu ljudi s kojima živimo jer smo se na njih navikli. Svaki dan gledamo u cvijeće u kući ili na more na koje nam se nudi pogled s našeg balkona, ali kao da smo slijepi za njihovu ljepotu. Ako nas netko na to upozori, reći ćemo: *More? Cvijeće? Pa to nije ništa posebno.*

Nadalje, sljepoču može uzrokovati zaborav. Ako zaboravimo što nam je Bog učinio ili što su nam drugi pomogli, postajemo slijepi za stvarnost i istinu. Zaborav dobra može biti posljedica navika. Kraljica Mira nas opominje: „Draga djeco, ne zaboravite da je ovo milost koju mnogi ljudi ne shvaća i ne prihvata.“ (25. 12. 1991.) Gospina ukazanja u Međugorju su milost, ali mi se na to naviknemo i to nam više ništa ne znači. Živimo tu, u blizini, ali nas ti događaji (više) ne pokreću. Zaboravili smo da je jedinstvena milost što živimo u vremenu kad se Gospa ukazuje i da smo u Njezinoj blizini.

U otvaranju očiju pomaže nam odmak. Kad smo previše blizu umjetničkoj slici, vidimo pojedinosti, ali ne i cjelinu. Zato je potrebno odmaknuti se od tog djela. Kad se udaljimo od osoba s kojima živimo, bolje vidimo te osobe. Kad netko od bližnjih ili prijatelja umre, kao da nam se tek tada otvore oči za njegove ili njezine dobre osobine. Tek tada shvatimo koga smo izgubili i zašalimo: *Samu da je živ moj otac! Kako bih se drukčije prema njemu odnosio.*

Drugi ključ u otvaranju očiju je zahvaljivanje. Gospa želi da zahvaljujemo Bogu, jer ćemo na taj način otkriti Boga i sva dobra koja nas okružuju, a koja često ne vidimo.

Neki ljudi koji ne vjeruju u Boga i ne mole kažu: „Najvažnije je biti pravedan i činiti dobra djela.“ Istina, ali što je prva pravednost?

Svećenik u misi kaže: Uistinu, dostojno je i *pravedno*, pravo i spasonosno, da vazda i svagđe *zahvaljujemo* tebi, Gospodine, sveti Oče... Zahvaljivanje je dakle prva pravednost, a slijedom toga nezahvalnost je nepravda i prvi grijeh. U kojem smislu?

„Ne bih znao svakome dati ono što mu pripada ako nisam prethodno odao počast Onome koji svakoga ljubi kao svoje dijete. Posljedično, bez referiranja na božansko podrijetlo ne možemo biti savršeno pravedni jer bez te reference ili odricanja od vlasništva sami sebe postavljamo za najvišega suca ili gospodara svekolike pravde, a to je počelo svih otimačina.“ (F. Hadadj)

Ako ne kažemo Bože, *hvala ti!*, nepravedni smo prema istini, a istina je da smo život, svijet i toliko toga od Boga primili. Ne treba Bogu naša zahvalnost. U misi svećenik molí: „Tebi nije naša hvala potrebna... po našim hvalospjevima ti ne bivaš veći.“ No nama je potrebno zahvaliti Bogu, jer smo tako ne samo pravedni prema istini nego i na taj način povezani s Bogom. Ako ne zahvaljujemo Bogu, udaljavamo se od Njega, slabí i hladí se naš odnos s Njim, zaboravljamo Božju ljubav prema nama. Nije li se to dogodilo Adamu i Evi u priči iz Knjige Postanka?

Zato je dobro postaviti pitanje: Ako nisam zahvalan Bogu, nisam li nepravedan prema istini? Isto tako, ako ne idem nedjeljom na euharistiju (grčka riječ koja znači zahvaljivanje), nisam li zaboravio Isusa i Njegovu ljubav prema meni?

Zahvaljivanje nas oslobođa zaborava. Zato nas Isus poziva: „Dođite k meni... Ovo činite meni na spomen.“ *Meni na spomen* znači: Sjetiti se Isusa i Njegove ljubavi prema nama, hranići se tom ljubavlju kako bi nas preobražavala na Božju sliku.

Nije li istina da neki kršćani zaboravljaju tu čudesnu Božju ljubav prema nama, jer ne zahvaljuju? Jer ne idu nedjeljom na euharistiju? Kad ne zahvaljuju u euharistiji, iznutra se udaljuju od Isusa pa se tako ohladi i skameni njihovo srce. Kako ćemo upoznati Božju ljubav i dobrotu, ako ne idemo Isusu na euharistiju, na ono što nam je On darovao i na što nas On poziva? Kako će naša djeca i mladi upoznati Božju ljubav i dobrotu, ako ih ne vodimo na euharistiju?

Gospa nas podsjeća: „Dječice, Bog je velik i njegova ljubav je velika prema svakom stvorenju. Zato, molite, da biste shvatili Božju ljubav i dobrotu.“ Tek u molitvi, a posebno u zahvaljivanju, otkrivamo da je Bog velik i da je velika Njegova ljubav prema svakom stvorenju. U euharistiji, koja je vrhunac svih molitvi, na najbolji način možemo otkrivati da je Božja ljubav prema svakom stvorenju velika. „Tko prepozna Isusa u euharistiji, prepoznat će u sve му Boga Stvoritelja, a tko prepozna u stvorenjima Boga Stvoritelja, bit će mu lako prepoznati ga i u euharistiji.“ (fra Slavko Barbarić)

Koliko je velika Božja ljubav i dobrota, pokazuje se i u Njegovu darivanju Marije: „U dobroti i ljubavi Boga Stvoritelja i ja sam s vama kao dar.“ Jesmo li svjesni tog čudesnog dara? Koliko smo zahvalni Bogu što nam šalje Majku Mariju? Koliko smo zahvalni Mariji što nas tako ljubi i što toliko čini za nas?

Ne samo da zaboravimo Boga, Božju ljubav i dobrotu, nego mi zaboravimo i dobrotu ljudi oko nas. „Kako nam se svima lako dogodi da ne vidimo svakodnevne čudesne znakove ljubavi oca, majke, muža, žene, djece i prijatelja, te postajemo svima težak teret svojim negativnim osjećajima i nezasitnim zahtjevima. Kako nam se lako dogodi da zaboravimo dobro i ljubav drugih ljudi, a samo vidimo i pamtim ono što nije dobro i neprestano prigovaramo, ljutimo se i uništavamo međusobnu radost i povjerenje.“ (fra Slavko Barbarić)

Zahvaljivanje nas čuva od zaborava dobra koje čine ljudi oko nas. Zaboravimo li zahvaliti Bogu za svoje bližnje, drugi će nam izgledati sve manje kao nezasluženi dar, a sve više će nam se otvarati oči za njihove slabosti, propuste i grijehе.

Nije li vrijeme da s teorije prijeđemo na djela i počnemo zahvaljivati? ■

DJEĆICE, budite moje ruke mira i molitve

Foto: Arhiv CMM

Poruka, 25. veljače 2025.

„Draga djeco! Nek vam ovo proljetno vrijeme bude poticaj na osobno obraćenje da bi svojim životima molili i ljubili Boga iznad svega, za sve one koji su u potrebi. Dječice, budite moje ruke mira i molitve, budite ljubav za sve koji ne ljube, ne mole i ne žele mir. Hvala vam što ste se odazvali mome pozivu.“ (S crkvenim odobrenjem)

„Nek vam ovo proljetno vrijeme bude poticaj na osobno obraćenje da bi svojim životima molili i ljubili Boga iznad svega, za sve one koji su u potrebi.“

Posebno od Isusa, ali i od Gospe, saznamo da je priroda škola u kojoj možemo jako puno učiti o duhovnosti. Kad Isus slušateljima želi objasniti što je kraljevstvo Božje, služi se slikama iz prirode. Isto to čini Gospa kad nam u ovoj poruci govori o obraćenju.

Ako želimo da se obraćenje dogodi u našem životu i ako želimo shvatiti što je obraćenje, gledajmo u prirodu. Konkretno: Promatrajmo je u dolasku proljeća. Mjesec ožujak je vrijeme „obraćenja“, tj. promjene. Vrijeme se „obraća“, mijenja. Zimsko vrijeme obilježeno hladnoćom sve više slabí, a proljetna toplina jača. „Obraćenje“ je vidljivo na stablima i ljudima. Zimsko mrtvilo preobražava se u novi život.

Gospa naglašava **osobno**, jer je obraćenje potrebno meni, a ne drugima. Često pomislimo suprotno: Da se ja ne trebam mijenjati, nego drugi. Takvo razmišljanje sprječava obraćenje. A kad netko ne osjeća potrebu za obraćenjem, zatvara se „Sunču“, Božjem djelovanju, a time i dolasku novog života.

Zamislimo da priroda u proljeće ne bi htjela „obraćenje“? Kad bi rekla „ne“ sve jačoj sunčevoj toplini? Zar ne, ako su ispunjeni uvjeti, u prirodi se u proljeće svako stvorenje otvara? A čovjek? I kad su svi uvjeti ispunjeni?

Gospa navodi ciljeve obraćenja:
a) Da bi svojim životima molili i ljubili Boga iznad svega.

b) Za sve one koji su u potrebi.

Kad se netko obraća, kad se mijenja njegov život, tad se mijenja i njegov pristup Bogu i čovjeku. Nije više okrenut samo sebi, svojim brigama i užitcima nego mnogo više misli na Boga i na čovjeka u potrebi. Bog mu je postao toliko važan da mu daje više vremena i pozornosti nego prije. Ne samo da počinje i završava dan molitvom već mu je molitva postala dublja, srcem. Božju riječ ne čita i ne sluša više kao nešto se njega ne tiče, nego se u njoj prepo-

znaje kao u ogledalu. Oko mu je pozornje prema ljudima u potrebi, a srce otvoreno i spremnije pomoći im. Od površnog i ravnodušnog vjernika postaje aktivan i angažiran.

„Dječice, budite moje ruke mira i molitve, budite ljubav za sve koji ne ljube, ne mole i ne žele mir.“

Kad se u životu jednog vjernika dogodi obraćenje, promijeni se njegov mentalitet, način razmišljanja. Obraćenje postaje vidljivo već u njegovoj molitvi. Takav ne molovi više samo za sebe i svoje potrebe. Gospine poruke ne samo da pročita i ostavi na stranu nego iz Njezinih riječi osluškuje Njezino srce, Njezine potrebe i želje. Primjerice, iz ove poruke sluti Majčin vapaj da se angažira s Njom za spasenje svijeta. Zato mu je stalo da joj pomogne kako bi se ostvarili njezini planovi. On zna da ne može promjeniti cijeli svijet, ali kao Marija vjeruje da Bogu ništa nije nemoguće. Sebe smatra Božjim i Gospinim suradnikom. Sve što čini, ne čini sam, snagom svoje volje, nego sve više dopušta Bogu i Gospu da preko nje ga djeluju. I tako postaje „Gospine ruke“.

Jednom je neki novinar pokušao isprovocirati Majku Terezu: „Majko Terezo, vi sada imate sedamdeset godina. Kada umrete, svijet će izgledati isto kao i prije vas. Nakon svega truda koji ste uložili, što se promjenilo u svijetu?“ Bez imalo nestavljenja i osmijehom koji osvaja odgovorila mu je: „Znate, nikada nisam htjela promijeniti svijet. Samo sam nastojala biti kapljica čiste vode u kojoj će se moći zrcaliti Božja ljubav. Čini li vam se to mala stvar?“ Kao što se često događalo, u prostoriji nastade tajac. Nitko se nije usudio ništa reći.

Majka se Tereza iznova okrenula prema novinaru pa mu reče: „Zašto i vi ne pokušate biti kapljica čiste vode? Onda bi nas već bilo dvoje. Jeste li oženjeni?“ „Da.“ „Kažite ovo i svojoj supruzi. Onda će nas već biti troje. Imate li djece?“ „Da, troje.“ „Ispričajte to i svojoj djeci. Onda će nas već biti šestero.“

Koliki kršćani danas ne slijede Gospu i Majku Terezu, nego se nadahnjuju ljudi-

ma koje je svladao duh ovoga svijeta? A taj duh, posebno individualizam i sebičnost, uvlači se i u njihove živote pa kažu: *Što ja imam s drugima? Ja imam svoj život. Drugi me ne zanimaju. Njihovi problemi i brige su samo njihovi.* Kolike kršćane je zaveo i svladao taj duh? Koliki su se zatvorili u svoje stanove, ne žele ništa imati s drugima i postali instrumenti sebičnosti? U kolikima vlada „zima“, hladnoća prema drugima?

Treba misliti na svoje zdravlje, ali koliki vremena i vremena posvećuju i novca troše samo za svoje zdravlje i brinu se do u tančine za svoje tijelo? Treba imati mir u sebi i u svojoj obitelji, ali kolikima je važno samo da oni imaju mir? Treba se skrbiti za svoju obitelj, raditi i zarađivati novac, ali kolikima je važno samo da oni imaju?

Gospa nas želi sačuvati od tog duha potpuno protivna Isusovu pa nas poziva na drukčije ponašanje: Na angažiranu ljubav prema ljudima. Vjernik u kojem vlada ta ljubav nije ravnodušan, nije mu svejedno kako je drugima nego misli na njih, stalo mu je do njih i trudi se nešto činiti. Ne gleda na to zašto se drugi ne angažiraju nego preuzima inicijativu. Tako postaje Gospine ruke mira i molitve.

Gospa nas uči da druge možemo ljubiti već molitvom za njih. Kad vjernik moli za one koji ne ljube, ne mole i ne žele mir, već tako pokazuje ljubav prema njima. Naravno, to je početak ljubavi. Molitva ga treba pokrenuti da čini i djela.

Pitanje nam se postavlja: Koga ja slijedim? Tko je moj uzor i kriterij moga ponašanja? Hoću li slijediti ljudi, koje je svladao duh ovoga svijeta i dati se zaraziti njihovom sebičnošću, ili Gospu te postati Njezine ruke mira i molitve, Njezina ljubav prema ljudima? Hoću li živjeti samo za sebe, za svoje kratkotrajne užitke brinuti se samo za svoje zdravlje i tijelo, samo za svoj mir i novac ili neću propustiti ovaj milosni trenutak koji mi Gospa daruje i pomoći Majci koja tiho, ali snažno vapi da joj pomognemo?

Proljeće koje je pred nama donosi nam predivne poruke. Samo kad bismo ih umjeli čitati... ■

Priredio: Framaš

Molitva za Ukrajinu i Svetu Zemlju i u Međugorju

Europske biskupske konferencije tijekom korizme su, počevši s Čistom srijedom, organizirale okupljanja oko euharistijskog stola u molitvi za mir. Molitvena inicijativa, u kojoj sudjeluju sve europske biskupske konferencije članice Vijeća europskih biskupskih konferencija (CCEE-a), uključuje organizaciju i slavljenje najmanje jedne mise s nakanom za žrtve rata i zaziv Boga za „pravedan i održiv mir, posebice u Ukrajini i Svetoj zemlji“.

Molitvi u Bosni i Hercegovini koja je danas, 10. ožujka, pridružila se i župa Međugorje. Večernju svetu misu u 18 sati u međugorskoj župnoj crkvi sv. Jakova predslavio je mons. Aldo Cavalli, apostolski vizitator s posebnom ulogom za župu Međugorje.

„S radošću smo se priklonili ovoj inicijativi Vijeća europskih biskupa i našoj Biskupskoj konferenciji, koji su odlučili da današnji dan bude dan kada će se na poseban način moliti za mir u Ukrajini, Svetoj Zemlji, ali i za mir u čitavom svijetu. Molimo Gospodina za mir u svim srcima, jer znamo da i svjetski mir, mir svjetskog poretka zapravo polazi od mira u srcu svakog pojedinca. U ovim danima patnje i bolesti, obnovljene i poziv na molitvu za zdravlje pape Franje. Otkad je Papa u bolnici, mi molimo, priklanjamamo ga svojim molitvama i tako izražavamo svoju blizinu i zahvalnost papi Franji za sve što je za nas učinio“, rekao je međugorski župnik fra Zvonimir Pavićić. ■

Dragana Pavlović

Korizmene kateheze srijedom u župi Međugorje

Svake srijede u korizmi u dvorani Ivana Pavla II. u Međugorju održavaju se župne kateheze. Najavljivajući korizmene kateheze međugorski župnik fra Zvonimir Pavićić je rekao: ‘Kateheze se održavaju srijedom u 19 i 30 u dvorani Ivana Pavla II., bez obzira na Međunarodnu duhovnu obnovu za organizatore hodočašća, voditelje centara mira, molitvenih i karitativnih skupina vezanih za Međugorje. Prvu katehezu na temu „Hodočašnici nade“ vodio je fra Jure Barišić, župni vikar. ■

Dragana Pavlović

Molitvom križnog puta na Križevcu završena korizmena duhovna obnova za župu Međugorje

I ove godine na početku korizme održana je duhovna obnova za župljane župe Međugorje. Ovu duhovnu obnovu vodio je p. Ilija Grgić, provincialni delegat Družbe misionara Krvi Kristove u Hrvatskoj. Duhovna obnova počela je na Čistu srijedu večernjom svetu misom u crkvi sv. Jakova koju je predslavio pater Ilija Grgić, a nakon mise je uslijedio obred pepeljanja, potom i duhovni nagovor u Dvorani svetog Ivana Pavla II. P. Ilija Grgić i u četvrtak je predslavio večernju svetu misu nakon koje je ponovno održao duhovni nagovor za župljane. Pater Ilija kazao je kako je korizmu ovom duhovnom obnovom na neki način počeo jednim dobrim djelom.

„U Međugorju mi je lijepo. Svaki put kada dođem rekuperiram se i vrati na tvorničke postavke. Nešto što se ovdje u Međugorju najviše vidi i zamjećuje je čovjek koji traži Boga, koji je gladan Boga, koji traži svoj nutarnji mir, koji traži smisao svoga života... Traži odgovor na ono pitanje: Zašto sam ovdje? Što radim na ovome svijetu? I to je nešto što je prisutno u srcu svake osobe. Ljudi dolaze sa svih strana svijeta, a svi imaju istu potrebu, a to je susresti Gospodina“, kazao je p. Grgić, dodajući kako je osjetio povezanost svjernicima, kojima je kazao kako neće on voditi

duhovnu obnovu, nego će samo posuditi svoje grlo, svoj glas i sve što je potrebno da Božja riječ progovori i da napravi ono što ona želi. Njegov nagovor bio je utemeljen na redcima iz 19. poglavlja Prve knjige kraljeva o proroku Ilijii.

„Ja sam Njemu posudio i Njemu posuđujem sve što je u meni da On progovara i to se moglo vidjeti da nam je bilo zajedničko na euharistiji i kasnije na nagovoru. Zajedno smo slušali Božju riječ, ja sam navodio na neke dijelove tog sveto-pisamskog odlomka, ali nastojao sam dopustiti Riječi da ona progovori. Onda se osjeti snaga te Božje riječe, a tu snagu doživjeli su, slušali, vidjeli i kušali slušatelji i onda smo bili povezani. I to je ta spona koja nas povezuje u tome“, kazao je pater Ilija Grgić, koji je dugogodišnji redoviti međugorski hodočasnici.

Duhovna obnova završena je u petak molitvom križnog puta uz Križevac u 14 sati, a križni put je predvodio međugorski župnik fra Zvonimir Pavićić.

Posebnost korizmenog vremena je razmatranje Kristove muke u pobožnosti križnoga puta, koji se moli petkom na Križevcu u 14 sati, a u župnoj crkvi nakon večernje svete mise. ■

Velimir Begić

Druga međunarodna katolička IT konferencija

ITM
March 20-23, 2025

Tehnologija oblikuje naš svijet brže nego ikad, a s njom dolaze i nova pitanja koja ne možemo ignorirati. Kako upravljati stalnim napretkom IT industrije? Koje su etičke granice u razvoju umjetne inteligencije? Što znači biti čovjek u eri sveprisutnih digitalnih alata?

Druga po redu IT konferencija u Međugorju, koja će se održati od 20. do 23. ožujka, nudi platformu za duboke rasprave upravo o ovim pitanjima. Ovdje se neće govoriti samo o tehničkim detaljima, već o smjeru u kojem se kreće naše društvo u susret digitalnoj budućnosti. Ako ste spremni razmišljati izvan okvira, izazvati postojeće paradigme i raspravljati o etici, sigurnosti i utjecaju tehnologije, pozivamo vas da budete dio ovog međunarodnog događanja.

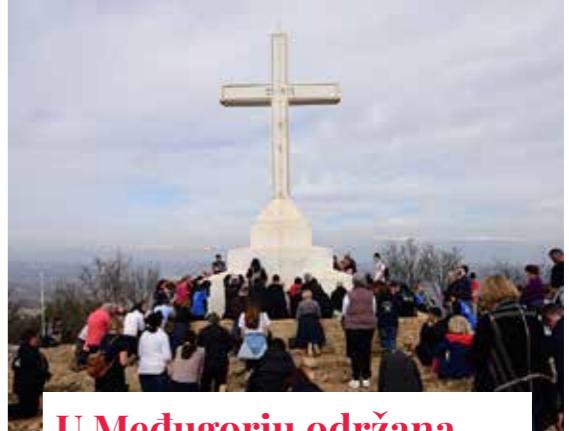
Predavači i teme

Prošlogodišnja IT konferencija, osim molitvenog dijela programa, obogatila je sudionike s tri dana izvrsnih predavanja, panel diskusija, konstruktivnih i kreativnih radionica, umrežavanja, druženja i upoznavanja s ljudima iz IT svijeta koji imaju isti sustav vrijednosti, a koji je, kako oni sami svjedoče, teško pronaći u ovoj branši. Program se neće uvelike razlikovati ni ove godine, osim što će na konferenciju doći još više svjetskih utjecajnih imena iz svijeta IT-a. Između ostalih predavača i panelista, ističemo dr. sc. Iwanu Žilić, profesoricu na Odjelu za menadžment i poduzetništvo na DePaul University u Chicagu, koja će govoriti o temi „Al i produktivnost“.

Na konferenciji će govoriti i ugledni profesori dr. Davor Pavuna i dr. Drago Cmuk.

Moderatorica konferencije je Martina Čurić, glavna savjetnica Schneider Electrica.

Dijana Vranić

U Međugorju održana pokornička korizmena duhovna obnova OFS-a Hercegovine

Već tradicionalno prvog vikenda u korizmi članovi bratstava Trećeg franjevačkog svjetovnog reda iz Hercegovine okupljaju se na duhovnoj obnovi u Međugorju. Tako je bilo i ove subote, 8. ožujka.

Duhovna obnova započela je u podne molitvom križnog puta uz Križevac, kojega je predvodio međugorski župnik fra Zvonimir Pavićić, a prigodna razmatranja, o obiteljskim temama kod postaja su čitali su trećari. Nakon križnog puta trećarima se na vrhu Križevca obratio i područni duhovni asistent OFS-a fra Josip Vlašić, a za one koji se nisu mogli penjati na Križevac u isto vrijeme križni put iza međugorske crkve sv. Jakova vodio je fra Ivan Landeka st., nekadašnji međugorski župnik, a danas duhovni asistent mjesnog bratstva OFS-a Posušje.

U mnoštvo trećara na križnom putu sudjelovalo je i veliki broj svećenika i časnih sestara, a bilo je više od 320 članova iz 17 bratstava OFS-a iz cijele Hercegovine.

Ovo je prva pokornička duhovna obnova OFS-a, cijeli dan jeli su samo kruh i pili vodu. Stoga je i zakuska bila pokornička pa su se u bratskom zajedništvu družili uz kruh, vodu i čaj. Sam naziv Trećeg franjevačkog reda kroz povijest je mijenjan pa se nekada zvao Pokornička braća i sestre, odnosno Braća pokornici.

Nakon toga trećari su imali priliku za sakrament isporijedi, a potom su sudjelovali na molitvenom programu u crkvi svetog Jakova. Krunicu je predmolio fra Josip Marija Katalinić, a svetu misu predslavio je fra Josip Vlašić uz koncelebraciju osam svećenika.

„U ovim korizmenim danima trudite se pronalaziti trenutke šutnje i sabranosti kako biste imali kvalitetnu osobnu molitvu. Ponekad će vam trebatи puno kreativnosti. Potrudite se! Bez kvalitetne i raskošne osobne molitve ne može biti kvalitetnog duhovnog života. Bez šutnje, bez sabranosti mi ostajemo formalisti, ostajemo na površini i tada smo lak plijen napasniku“, poručio je u propovijedi fra Josip. ■

Velimir Begić

Započela kampanja '40 dana za život' Mostar

Na prvi dan korizme, čistu srijedu ili pepelnicu, 5. ožujka 2025. u Mostaru ispred SKB-a Mostar na Bijelom Brijegu započela je proljetna korizmena kampanja Inicijative '40 dana za život'. Inicijativa je prethodno dobila i podršku od biskupa mostarsko-duvanjskog i apostolskog upravitelja trebinjsko-mrkanskog, mons. Petra Palića.

Kampanja je počela svetom misom u 07:30 h u kapelici SKB-a Mostar na Bijelom Brijegu. Na njoj je oko stotinjak sudionika Bogu predalo sve nerodene, majke, očeve, medicinsko osoblje i sve one kojima je potreban Božji dodir.

Svjesni kako je ova bitka za nerodene zapravo velika duhovna bitka Života protiv duha smrti, članovi inicijative su se danima prije duhovno pripremali za ovu bitku. Tako su dva dana prije početka kampanje, bili na Križevcu u Međugorju, gdje su prinosili svoje molitve i žrtve Gospodinu za nerodene, njihove majke, očeve i sve uključene u borbu za život. „Svjesni smo da nas samo Njegova ljubav može ojačati u ovom poslanju. Uz molitvu i post, u vjeri koračamo prema kampanji koja počinje na Čistu srijedu.“ – istaknula je Mustapić.

Iako je odaziv u prvom tjednu iznimno,

nu s kampanjom upravo ovog trenutka. I nadodala je: „Imamo više od 60 ljudi koji su se prijavili za bdijenje, a ovaj tjedan je već popunjeno, što smatramo pravim čudom, s obzirom na to da smo odabrali 'megalomanski' 12 sati za bdijenje, od 8 do 20 sati. Svaki trenutak bdijenja bit će popraćen prisutnošću više od jednog molitelja.

U Hrvatskoj sudjeluje 37 gradova, a Mostar je prvi grad u Bosni i Hercegovini koji se pridružio ovoj inicijativi. Nadamo se da će nam se u budućim kampanjama pridružiti i drugi gradovi. Već smo primili upite iz drugih gradova, a na jesen će nam se priključiti još jedan grad.“ – istaknula je Mustapić.

Iako je odaziv u prvom tjednu iznimno,

bdijenje traje svih 40 dana i potrebni su molitelji kako bi se osigurala stalna prisutnost tijekom cijele kampanje. Iz Inicijative pozivaju sve koji žele sudjelovati da se pridruže i prijave svoje termine u idućim tjednima. To možete učiniti porukom (SMS, Viber, WhatsApp) na broj telefona Inicijative: 063/240-044, preko društvenih mreža Facebook i Instagram – 40 dana za život Mostar ili putem e-adrese: 40danazivotmo@gmail.com.

Nakon svete mise kojom je započela kampanja, ravnatelj SKB-a Mostar, dr. Ante Kvesić, zajedno s bolničkim kapelanom fra Svetozarom Kraljevićem koji je predslavio svetu misu, posjetili su članove Inicijative i upoznali se s njihovim planovima i radom. ■

Primanja i zavjeti u bratstvu OFS-a Međugorje

Treći dan mjeseca ožujka tekuće godine svjetovno franjevačko bratstvo u župi Međugorju održalo je svećana primanja i zavjete. Večernju svetu misu je predslavio fra Zvonimir Pavićić, župnik i duhovni asistent OFS-a Međugorje u koncelebraciji s fra Marinom Mikulićem, duhovnim asistentom FRAMA-e Međugorje. Mladi međugorski framaši su svojim prelijepim pjevanjem uzveličali misno slavlje. Pred članovima bratstva te svojim obiteljima i prijateljima 15 je se-stara pristupilo primanju odnosno zavjetima. Tri sestre su primljene u bratstvo nakon kratkog perioda upoznavanja djelovanja bratstva. Potom su dvije sestre dale prve zavjete nakon što su prošle pouku novicijata pod vodstvom učiteljice Drage Volarić, starije sestre i ovom prilikom zahvaljujemo dragom Bogu za sestru Dragu, a njoj zahvaljujemo za njezin veliki entuzijazam pri poučavanju Pravila franjevačkog reda. Šest sestara je obnovile zavjete, a četiri sestre su dale doživotne zavjete. Kao što je netko rekao: „Bog nam kroz franjevaštvo daje jednu veliku obitelj.“ Nakon svete mise uslijedilo je fotografiranje slavljenica i bratstva te zakuska. ■

‘Svjedoci i svjetionici’ – nova knjiga dr. fra Tomislava Pervana

“Svjedoci i svjetionici” nova je knjiga dr. fra Tomislava Pervana objavljena u izdanju Informativnog centra Mir – Međugorje.

Ovo fra Tomislavovo djelo kapitalno je za upoznavanje s veličinama iz povijesti vjere i Crkve, od svetog Jeronima preko svetog Franje, svetog Tome Akvinskog, svete Ivane Orleanske i Terezije Avilske pa i Gianalorenza Berninija i Blaisea Pascala, do fra Tomislavovih suvremenika papa, biskupa, svećenika, franjevaca, laika...

Zajedničko većini onih čiji su se životi kroz neku formu našli u ovoj fra Tomislavovoj hrestomatiji zasigurno je kriz. Od njega nije bježao ni autor ni njegova subraća kroz povijest do današnjih dana, a iako je fra Tomislav ljubitelj i razuma, i kulture, i umjetnosti, u predgovoru ove knjige kaže kako „Isus nije otkupio svijet razumom, kulturom ili umjetnošću, nego svojim križem“.

„Ono što djeluje i izgrađuje jesu patnje progenjenih, žrtve zaboravljenih, djela prezrenih. I gdje ništa više ne pomaže, nikakav savjet, nikakva kultura niti pametna knjiga, pomaže patnja prinesena Bogu u skrovitosti srca. ‘Beskrajno je dragocjen svaki potez u zbilnosti E�andela, ali ćemo tu zbiljnost ispravno vidjeti samo u svjetlu bitne istine, kako nam u našu sadašnjost govori iz vjećnosti kroz Crkvu’ (R. Guardini). Čovjek je otvoren istini, ali istina nije apstrakcija, nego u konkretnosti osobe, u liku Isusa Krista. Ona povezuje u sebi Riječ, ali i Neizrecivo Na početku svega nije naše mišljenje koje bi postavljalo mjerila, nego On koji ruši svjetska mjerila. Tko želi vidjeti Isusa Krista, mora se obraćati, načiniti zaokret u životu, mora iskoracići iz autonomije svoga mišljenja te se prenijeti u spremnost koja sluša, koja prihvata. Tko vjeruje, nikada nije sam, nagašavao je uporno papa Benedikt“, kaže autor knjige u svom predgovoru.

Fra Tomislav kaže kako je vjera Božja, ali da treba i ljudske posrednike, a upravo je u ovoj knjizi donio priče o mnogim ljudskim posrednicima u prenošenju i približavanju vjere jer kako je kazao autor „samo se snagom svetosti može evangelizirati“, navodi dalje kako „bez svetosti i Duha Svetoga sve (postaje) puka promidžba, ljudsko djelo“. ■

Velimir Begić

Svjedoci i svjetionici

U izdanju Informativnog centra Mir – Međugorje objavljena je knjiga dr. fra Tomislava Pervana “Svjedoci i svjetionici”. To novo djelo našeg ponajboljeg i najplodonosnijeg katoličkog autora zbirka je tekstova o svjedocima – svecima i svjetionicima – svjedocima.

Kao što je Viktor Vida pristima u odi Perastu tražio i otkidao najlepši cvijet, tako je i fra Tomislav brižno složio buket od cvjeća s neba i zemlje. Zamirisala je ta opsežna knjiga ljubavlju, nadom i zahvalnošću. Ustrojio je kronološki, po svom izboru, kolonu katoličkih pobjednika dobra srca i snažne duše, da nam budu uzori i tještilji. Krenuo je od Sv. Jeronima pa sve do papa i velikana naših dana. Zapravo, ponudio je pregledni mozaik povijesti Crkve i istaknuo ono najbitnije: odnos tih svjedoka prema Bogu i bližnjemu.

O svjedocima i svjetionicima pisali su i pišu mnogi, ali ovo djelo zasigurno će biti predložak kako to treba i valja raditi. Autor piše s vjerom i ljubavlju, s dubokom zahvalnošću svakom svome liku. Upravo minuciozno je rekonstruirao povijesno ozračje, duhovna i intelektualna, vjerska i kulturna zbivanja. Plod je to iscrpna istraživanja i meditacije koja zrcali sa svake napisane stranice. Učini se da skrovito sa svecima i svjedocima druguje i da ih poznaće u dušu. Zajedno s njima evocira muke i radosti, a čitateljima daje osjećaj ponosa na golemu baštinu čiji smo, kao Crkva, dionici i nasljednici. Iz knjige se dade iščitati pitanje: jesmo li zahvalni i dostojni baštinici?

Narod oduvijek zbori „da prazna vreća ne stoji!“ Bez kamena zaglavnjene stoji most ni slavoluk, a danas, kao i u vijek, bez armature svetosti kršćanski ni katolički svijet. A kamen zagлавni, a vrata spasenja, a loza puna trsova... Da, sve ide prema Kristu Spasitelju! Tako nekako nam poručuje svojim izborom i fra Tomislav Pervan. Njegova percepcija nije ograničena na domicilni kotar ili vilajet, nego seže do krajeva zemlje, ali deštira plemenitost i iz svojih poznanika, fratara i drugih svjedoka.

Dostojno je se uz komentar fra Tomislavove knjige sjetiti se izjave sv. Ivana Pavla II. u kojoj on kaže kako su naše savjesti nalik na fina glazbala koja je potrebitno neprestano uštimavati.

SVJEDOCI I SVJETIONICI

Fra Tomislav Pervan

I fra Tomislav daje poticaj i poruku da je našu savjest potrebno trajno zatezati, kao što se zatežu žice žičanog glazbala, jer su žice uvijek sklene olabaviti se. Upravo prepričanje ljubljenog glazbala Skladatelju i Glazbeniku omogućiti će stvaranje ljetopis glazbe – u ovom slučaju glazbe našeg života – u svijetu. A u Međugorju – dirigent Krist! Uz njega Majka – Kraljica Mira! Raduju se orkestaru vjere, nade i ljubavi, sabrane „sa svih strana zemlje ove!“

Fra Tomislavu Pervanu, hvala, da je još uvijek nepresušan izvor međugorski, hrvatski i svjetski! Baš onako kako se dolikuje! Nastoji svojim pisanim doprinosom biti širok kao Domovina i još širi kao Crkva – Jedna, Sveti, Katolička i Apostolska. ■

Statistike za veljaču 2025.

Broj podijeljenih sv. pričesti: 50 000

Broj svećenika koncelebranata: 1179 (42 dnevno)

Objavljen Dekret o potpunom oprostu u Međugorju

DEKRET

Papa Franjo prihvatio je molbu apostolskoga vizitatora župe sv. Jakova apostola u Međugorju nadbiskupa Alde Cavallija da se tijekom Jubileja 2025. pod uobičajenim uvjetima podjelige potpuni oprost svima koji hodočaste u župnu crkvu sv. Jakova apostola.

Apostolska Pokorničarna objavila je da je papa Franjo prihvatio molbu apostolskoga vizitatora župe sv. Jakova apostola u Međugorju nadbiskupa Alde Cavallija da se tijekom Jubileja 2025. pod uobičajenim uvjetima (sakralnom ispovijedi, euharistijskom pričesti i molitvom na nakanu Vrhovnoga svećenika) podjelige potpuni oprost svima koji hodočaste u župnu crkvu sv. Jakova apostola u Međugorju i ondje pobožno sudjeluju na jubilejskim obredima ili barem posvete odgovarajuće vrijeme pobožnim molitvama, uključujući molitvu Gospodnju, Vjerovanje te zazivima Blažene Djevice Marije.

Stari, bolesni kao i oni koji skrbe o njima te svi koji iz ozbiljnog razloga ne mogu izići iz vlastitoga doma također mogu zatražiti zadobivanje potpunoga oprosta, pod pretpostavkom da su odijeljeni od svakoga grijeha te namjeravaju što prije ispuniti tri uobičajena uvjeta, ako se duhovno pridruže jubilejskim slavlјima prinoseći svoje molitve, boli i patnje vlastitoga života milosrdnom Bogu.

A da bi se ta prilika za postizanje Božje milosti snagom ključeva Crkve mogla lakše ostvariti kroz pastoralnu ljubav, ova Pokorničarna usrdno moli da se svećenici, urešeni odgovarajućom ovlasti ispovijedanja, spremna, velikodušna i milosrdna duha stave na raspolažanje za sakrament pokore.

Dekret vrijedi tijekom čitava redovita Jubileja tekuće 2025. godine. Ništa ne prijeći njegovu provedbu.
Dano u Rimu, u Apostolskoj pokorničarni, 24. prosinca 2024. godine od Gospodnjega utjelovljenja.

Angelo kardinal de Donatis, viši pokorničar
Krzysztof Józef Nykiel, naslovni biskup Velje, regent

30. Međunarodna duhovna obnova za organizatore hodočašća, voditelje centara mira, molitvenih i karitativnih skupina vezanih za Međugorje

Umjesec ožujku upriličene su 2 međunarodne duhovne obnove. 30. Međunarodna duhovna obnova za organizatore hodočašća, voditelje centara mira, molitvenih i karitativnih skupina vezanih za Međugorje i 2. IT konferencija.

30. Međunarodna duhovna obnova za organizatore hodočašća, voditelje centara mira, molitvenih i karitativnih skupina vezanih za Međugorje, održala se od 10. do 14. ožujka 2025. godine u dvorani Ivana Pavla II. Tema duhovne obnove bila je: „Hajdemo u dom Gospodnjih!“ (Ps 122,1) U Gospinoj školi, jer je to tema i svih duhovnih obnova ove godine, a koordinator i predavač je međugorski župnik fra Zvonimir Pavićić.

Međugorje je danas u svijetu nešto puno više od malenog mjeseta u Hercegovini koje nosi to ime. Ono je pokret kojeg je ovo ime izazvalo otkada vidioci svjedoče da im se od 1981. do danas ukazuje Kraljica Mira. Ovaj pokret ima svoja različita obilježja: to je DUHOVNI pokret, HODOČASNIČKI pokret, pokret OBNOVE, pokret HUMANITARNE POMOĆI... a to je postao zahvaljujući ljudima koji su počeli osnivati molitvene skupine i centre mira, izdavati časopise, pisati knjige, dovoditi hodočasnike u Međugorje...

Svećenici koji rade u župi Međugorje od samoga početka nastojali su čuvati čistoću Gospina ukazanja i njenu jasniju poruku prenositi dalje. S tim ciljem, prigodom 13. obljetnice Gospinih ukazanja, Župni ured je od 22. do 23. lipnja 1994. u Medugorju organizirao prvi susret voditelja molitvenih i karitativnih skupina, te centara mira, koji su željeli zajedno moliti i razmišljati o Gospinim porukama. Tijekom vremena to se okupljanje oblikovalo u „molitveno – obrazovni“ seminar.

Seminar se zatim održavao na različitim lokacijama: 1995. god. u Baškoj vodi, 1996. god. u Tučepima, 1997. do 2000. god. u Neumu, da bi od 2001. god. dobio svoj stalni termin u Međugorju. Broj sudionika se svake godine povećava, a domaći i strani teolozi kroz predavanja nastoje teološki i crkveno definirati fenomen međugorskih ukazanja, njegovo mjesto u Crkvi te različita značenja Gospinih poruka za suvremeniji svijet.

Na kraju seminara, nakon molitve, zajedničke izmjene iskuštava i razmišljanja redovito se donosi IZJAVA koja donosi glavne zaključke, prijedloge ili odluke o dotaknutim pitanjima na seminaru.

Moderatorica seminara Marija Dugandžić ističe kako se kroz ovih 30 godina susreta, formirao jedan stalni broj sudionika koji i sami, zajedno sa seminarom sazrijevaju u međugorskoj Gospinoj školi. Ističe i kako je svrha ovih susreta da se jednom godišnje okupe oni koji rade sa hodočasnicima ili na bilo koji način rade na širenju Gospinih poruka iz svih krajeva svijeta, sa ljudima koji iz župe također rade na tom polju, kako bi se međusobno iskoordinirali, pohvalili ili pokudili, te vidjeli kako zajedno još bolje mogu Gospine poruke živjeti i svjedočiti.

30. Međunarodna duhovna obnova za organizatore hodočašća, voditelje centara mira, molitvenih i karitativnih skupina vezanih za Međugorje, započela je u ponедjeljak 10. ožujka registracijom 230 sudionika koji dolaze iz Novog Zelanda, SAD-a, Belgije, Engleske, Irske, Latvije, Njemačke, Austrije, Švicarske,

Italije, Rumunjske, Urugvaja, Španjolske, Meksika, Salvadora, Nikaragve, Brazila, Poljske, Ukrajine, Slovenije, Slovačke, Češke, Mađarske, Hrvatske i Bosne i Hercegovine.

Nakon registracije sudionika uslijedio je večernji molitveni program u župnoj crkvi u sklopu kojeg je Apostolski vizitator s posebnom ulogom za župu Međugorje nadbiskup Aldo Cavalli predstavio svetu misu s nakanom za sve žrtve ratova u Ukrajini i Svetoj Zemlji i uspostavu pravednoga mira.

Program kroz dane je započinjao klanjanjem pred Presvetim oltarskim sakramenatom, a zatim su slijedile kateheze, rad po grupama ili molitva.

Prvi dan duhovne obnove poseban je zbog svog informativnog karaktera, tada se sudionici duhovne obnove obično upoznaju o svemu novom što se s duhovne ili organizacijske strane dogodilo u vezi međugorskih zbivanja u toku protekle godine. Tako je fra Zvonimir Pavićić u svom predavanju iznio kronologiju odnosa Svetе Stolice prema Međugorju posljednjih godina.

„Drago nam je da svećenici iz čitavoga svijeta vole, žele i hoće doći u Međugorju na ovu duhovnu obnovu koja je baš za njih koji vode druge, koji organiziraju hodočašća, upravljaju tim centrima koji su povezani s nama, s našim Informativnim centrom i Župnim uredom i tako uređu-

ju duhovnost ovog mesta i ove župe u svijetu, u svojoj zemlji i u svome mjestu“, kazao je fra Zvonimir Pavićić.

Nadbiskup Cavalli je govorio o temeljnim istinama naše vjere, a objasnio je i potpuni oprost koji se ove godine može dobiti u Međugorju. Govorio je i o tome kako se Bog u svojim intervencijama ljudima uvijek obraća imenom. Kazao je da se tako obratio Abrahamu, Mojsiju, ali i Mariji, Mirjani, Ivanka, Vicki, Ivanu i Jakovu. Preporučio je svima čitanje i življene Gospinih poruka te objasnio kako za njih kažu navodne zbog ljudskih intervencija.

Ravnatelj Informativnog centra Mir Međugorje Vedran Vidović u svom govoru predstavio je Informativni centar Mir Međugorje i sedam inozemnih centara te najavio osnivanje novih centara u Češkoj, Mađarskoj i Italiji.

U srijedu je predviđena molitva križnog puta na Križevcu no, zbog vremenskih prilika održana je u dvorani Ivana Pavla II. U četvrtak je održan već tradicionalni ručak svih sudionika duhovne obnove, prevoditelja i franjevac iz župnog ureda Međugorje u velikoj dvorani sv. Josipa u Majčinom selu, te molitva krunice na Brdu ukazanja.

Duhovna obnova završila je u petak 14. 3. sa svetom misom u 11.00 sati koju je predstavio mons. Aldo Cavalli. ■

Priredila: Paula Tomic

Mirta Miletic

Koža je najveći organ ljudskog tijela. Sadrži osjetilna tjelešca za dodir i završetke živaca kojima osjećamo topinu, hladnoću i bol. Najviše osjetilnih tjelešaca imamo na jagodicama prstiju i usnama. Osjet dodira nadopuna je ostalim osjetilima i najviše je povezan s odnosom. Bez dodira čovjek nije čovjek. S drugim ljudima ulazimo u konkakt kada ih dotičemo. Žena iz Markova evanđelja, koja je dvanaest godina bovala od krvarenja, ozdravlja nakon doticanja Isusa. Ozdravlja ju kontakt. Ona više nije dio mase, dio mnoštva, nego je dotaknuvši Isusove haljine, vratio svoj identitet, originalnost i život. Ona ozdravlja dodirujući Isusa vjerom.

Tijelo nam omogućuje odnos s drugim ljudima i zbog toga je važno. Sam Gospodin se htio utjeloviti da bi nam postao blizak tijelom. Imao je isto tijelo kao i mi. Tijelo od krvi i mesa. Isusovo utjelovljenje je temeljno. Ako ne prihvaćamo činjenicu da je Krist imao tijelo onda je i Njegovo Uskrsnuće samo fikcija i utopija. Krist je došao u tijelu da ga možemo dotaknuti, susresti. Postao nam je bliz. Ne bježi od mnoštva, od ljudske patnje i problema. Prisutan je u mnoštvu i svi ga mogu doticati. No, postavlja se pitanje hoće li ga svi i susresti! Žena iz evanđelja ga je susrela na vrlo osoban način i taj joj je susret ozdravio život. Dobila je novi život. Isus i danas prolazi mnoštvom. Hoćemo li ga ti i ja dotaknuti? Hoćemo li ga prepoznati i dopustiti da nas dotakne Njegov pogled pun ljubavi? Ne ozdravlja nas veći trud niti neka nova pobožnost već doticanje Krista. Samo On daje ozdravljenje jer je On Život.

Korizma koja nam je i ove godine dana kao šansa za promjenu, prilika je da dotaknemo Isusa i ozdravimo od naših malodušja, depresija, žalosti, krivnje i zamjeranja. Isus želi našu slobodu. Prije dvije tisuće

godina platio je veliku cijenu naše slobode. Gospodin je odnos, a mi smo stvoreni na Njegovu sliku. Bez odnosa s Njim, ne živimo! Gdje to danas možemo dotaknuti Isusove haljine?

Crkva

Žena dotiče Isusa usred mnoštva. Možemo reći unatoč mnoštvu. Isus se nalazi usred ljudi koji nisu uvijek najbolja slika svoga Učitelja. Često nedosljedni, zbrkani i grješni. No, Isus se nalazi u Crkvi. Crkva je Njegova Zaručnica koju On toliko ljubi. I kada je nevjerna i kada je hladna i kada je nezaintresirana. Crkva opstaje unatoč njenim propustima i manjkavostima upravo zato jer ju je Krist želio. U Crkvi, koja možda i nije uvijek najbolje mjesto, dotaknut ćeš Isusa. Tu ćeš dotaknuti Njegovu haljinu. Ne možeš susresti Isusa ako se nisi susreo s kršćanima. Bez Ananije Savao ne bi upoznao evanđelje. Ananijina ruka bila je zapravo ruka Crkve. Gospodinova ruka! Zbog toga je jako važno da ne tražimo savršene župe i savršene zajednice. I da ne biramo braću, nego da prihvaćamo one koje nam Gospodin stavi na put. Po njima ćemo rasti!

Sakramenti

Isusova se prisutnost snažno dotiče u liturgiji i sakramentima. Sakramenti nisu puki obred, nego trenutak kada božansko ulazi u ljudsko. Mijenjuju nas i ospobljaju za zdrav kršćanski život. Oni se dodiruju na vrlo konkretn način. Gospodin je posebno za sakrament euharistije izrazio jasnju želju svog božanskog srca. Njegova je želja bila na Posljednjoj večeri ostaviti nam spomen-čin Njegove ljubavi. To nije samo prisjećanje na ono što se dogodilo prije dvije tisuće godina, nego se doista na svakoj misi uprisutnije događaj Isusove muke, smrti i uskrsnuća. Na taj je način gospodin htio ostati s nama. Ostati sa svojom Crkvom. Valja nam ponovo resetirati pogled i u skrovitosti sakramenata otkriti Isusovu prisutnost. Dotaknuti Njegove haljine i ozdraviti.

Djela milosrđa nam pomažu izaći iz sebe. Pomažu nam vidjeti drugoga. Bolest današnjeg čovjeka je okretanje oko sebe. Nikada nam fokus na nas same ne donosi smisao i svrhu života. Gospodin želi da živiš i ozdraviš pomažući drugima. Tu je tajna života! Isus je došao na ovaj svijet kako bi umro, a mi dolazimo kako bismo živjeli.

Mi smo naš odnos. Kako su nam odnosi takvi

Dotaknuti ISUSA

*„Dotaknem li se
samo njegovih
haljina, bit ću
spašena.“ (Mk 5,28)*

Foto: Arhiv ICMM

smo! Odnosi nas raskrinkavaju i suočavaju s vlastitim granicama. Pogledaj ove korizme u svoje odnose. Kakav je tvoj odnos prema Gospodinu? Prema bližnjem? Što treba rasti? Gdje nemaš ljubavi? Na kraju našeg života jedino ćemo se pitati jesmo li ljubili i postali drugačiji. To će nam biti posljednja misao, ostalo će biti nevažno.

Djela milosrđa nam pomažu izaći iz sebe. Pomažu nam vidjeti drugoga. Bolest današnjeg čovjeka je okretanje oko sebe. Nikada nam fokus na nas same ne donosi smisao i svrhu života. Gospodin želi da živiš i ozdraviš pomažući drugima. Tu je tajna života! Isus je došao na

ovaj svijet kako bi umro, a mi dolazimo kako bismo živjeli. Tražimo svoj komfor, lakše puteve i ugodnost. Živimo kao spužve. Odrasla i zrela vjera je kada ne brinemo o sebi, nego osjećamo potrebu drugih. Djela milosrđa nemaju veze s filantropijom. Biti sretan znači usrećiti drugoga, često onoga koji ti se možda i ne sviđa ili uopće ne zasljužuje dobro. To je logika evanđelja! Isusova logika! Isus nam je doista ostavio sva potrebna sredstva za postizanje nutarnjeg zdravlja i plodnog kršćanskog života. Isusove haljine su nam dostupne i ove korizme. Dotičimo ih često, svjesni svoga cilja. Neba! ■

U osvit slobode

„Dijaspora je ispisala noviju povijest hrvatskih odlazaka, tragedija, nada, zajedništva. U sredini toga iskustva stoji hrvatski svećenik, misionar, dušobrižnik, branitelj izbjeglih, tužnih, zarobljenih, odvojenih.“, napisala je Jozo Grbeš, provincijal hercegovačke franjevačke provincije, u predgovoru knjige *U osvit slobode*, autorice Valerije Čorić.

Knjiga je svojevrsna autobiografija fra Slavka Solde, čovjeka koji je nepravedno osuđen hrvatskim borcima za slobodu bio Šimun Cirenac na njihovu križnometu.

Fra Slavko je dugi niz godina svoga svećeničkoga i dušobrižničkoga djelovanja proveo u emigraciji, točnije u Sjedinjenim Američkim Državama. Njegova životna staza bila je isprepletena putovima hrvatskih emigranata koji su zbog ljubavi prema domovini podnijeli žrtvu ravnemu mučenju, o kojima se nikada ne bi trebalo prestati pričati, a o kojima se u Hrvatskoj i Bosni i Hercegovini, na žalost, vrlo malo zna. Ti junaci, nedovoljno poznati hrvatskoj javnosti, bili su, kao što kaže fra Slavko, „hrvatski branitelji i vojnici i prije, ali i za vrijeme Domovinskog rata“. San o slobodnoj hrvatskoj domovini bio je ideal mladićima koji su prije i nakon Hrvatskoga proleća imigrirali diljem Europe i svijeta. Progonili su ih srpskomunisti koji su nastojali potpuno ugušiti hrvatsku misao o samostalnoj i slobodnoj hrvatskoj državi. Znajući da su onemogućeni djelovati unutar granica bivše države,

bili su prisiljeni raditi izvana kako bi držali plamen vjere i nade u ponovno stvaranje slobodne Hrvatske. Njihove aktivnosti uglavnom su se vezale za zajednička okupljanja, razgovore i planove u kojima bi razmjenjivali razmišljanja i ideje o ponovnoj uspostavi hrvatske države. Radilo se o intelektualnoj i moralnoj eliti hrvatske mladosti. Njihova je žrtva, uvjereni smo, ubrojena u nebo kao zalog za hrvatsku slobodu. Dali su svoju mladost za ideal u koji su vjerovali i koji je bio zvijezda vodilja i smisao njihova života.

Knjigu, koju toplo preporučamo, možete nabaviti u Župnom uredu sv. Jakova u Međugorju. ■

Muzungu,

OD GORJA MOG MEĐUGORJA DO BREŽULJAKA MALOG KIBEHA

Muzungu,

**Marija
Zorka Vasilj**

Treći je dan hodočašća. Nevjerojatno kako je vrijeme zapravo proleće. Iako sam se većine tereta koji sam imala u torbi riješila jer je jedan od svećenika put završio autobusom zbog žuljeva, snaga u nogama, posebno u koljenima je dobrano popuštala. Nеподношљива bol javljala se i tog jutra, par sati i prije izlaska sunca i već s prvih par napravljenih koraka. I lomilo me. Posebno saznanje koje su svi ponavljali putem – danas je većina puta uz brežuljke, bit će teže, ali put je kraći.

U skupini me drži tek zajednička molitva krunice, jer sam svim srcem željela sudjelovati u toj molitvi i samo sam hodala i hodala, molila i molila. Taj zadnji dan imala sam najveće kušnje i najveće blagoslove s neba. Tri su posebna trenutka kojih se sjećam toga dana, a koji su se duboko ukorijenili u mene. Prvi je bio na prašnjavom putu bez velikog hlada, kada je žarko sunce s neba grijalo više nego prva dva dana ili mi se učinilo jače jer su snage popuštale. Sjećam se vapaja svoje

hlada i opet smo se prekrivali kišobranima ali smo zato uspjeli dobiti znatiželju mještana i najšire osmijehe djece, koja su začuđeno gledala moju bijelu kožu i dodirivala moju tako meku kosu naspram njihove jako oštре kose. Nakon malo veće pauze krećemo natrag na svoj put, tada znajući da smo tik do svog cilja. Zelenе plantaže čaja sezale su i dalje oko nas i među sobom otkrivale tek šešire ljudi koji su bili među njima i brinuli o njima. Među njima bi se uvijek protezao potočić, a i sada mi odzvana pjesma i skaka djece iz jednog takvog potočića. Ugledavši me, počeli su skakati u zrak i glasno ponavljali pjevajući *muzungu, muzungu, muzungu* (bijelac, bijelac, bijelac). Oko njih je pršala voda, a njih je na glasniji smijeh i pjesmu poticala moja oduševljenost, mahanje i fotografiranje. I sad me fotografije u galeriji podsjetile na taj trenutak i ožive mi ga u mislima.

„Znaš,iza ovog brežuljka je Kibeho. Brzo smo tamo. Neki su već i došli, čekaju nas!“ – rekla mi je mama jednog mladog franjevca koju sam imala priliku upoznati još u Kivuumu pri posjeti njenoj maloj i skromnoj kući u kojoj nas je ponudila toplim mlijekom i domaćim kikirikijem. Sjećam se kako su dvojica braće franjevaca prije polaska kući pozvali čitavu obitelj u krug na molitvu. Potihom sam jednog od njih pitala kakav im je to običaj, a on mi je odgovorio: „Draga moja Marija, pa zar nisi vidjela da smo došli u posjet praznih ruku, a to ne ide tako, moramo im nešto ostaviti. A sve što imamo ostaviti ova je molitva.“ Ušutjela sam i tiho pohranjivala sve u svom srcu – nismo donijeli ništa pa smo ostavili molitvu!

Priklučenje na asfaltirani put meni je značilo samo jedno – blizu smo. To mi je potvrdio i plavi znak uz put na kojem je bijelim tiskanim slovima pisalo:
**SVETIŠTE GOSPE OD KIBEHA
DOBRODOŠLI!** ■

Nastaviti će se...

ZVONA NAGASAKIJA

Dr. PAVAO TAKASHI NAGAI
ZNANSTVENIK, OBRAĆENIK, SVJEDOK

fra Tomislav Pervan

Golgota japanskih katolika i kršćana kroz stoljeća

Povijest Kristova djela u Japanu za većinu nas je nepoznana. Sveti Franjo Ksaver pristao je kao misionar sredinom šesnaestoga stoljeća uz japanske obale. Djelovao je oko dvije godine, posjedovao je Evangelijske vjere te je udario temelje Katoličke Crkve u Japanu. Misionari su imali blagoslovljeno polje rada do progona 1597., kad je dvadeset i šest domaćih isusovaca i španjolskih franjevaca te petnaestak laika podnijelo mučeničku smrt u Nagasakiju. Bili su razapeti, a dokrajčeni udarcima bambusovih košulja. Crkva je poslana u katacombe, prerasla u pokret 'skrivenih kršćana'. Japan se hermetički zatvorio za misionare i europski utjecaj sve do kraja devetnaestog stoljeća, kad je dokinut Tokugawa-šogunat. Tijekom dva i pol stoljeća vladavine šoguna bilo je nekoliko valova progona.

Tek krajem 19. stoljeća misionari su mogli ponovno u Japan, i na veliko iznenadenje, u okolini Nagasakija, u području Urakami, našli su kriptokatolike koji su stoljećima održavali vjeru u Isusa Krista. Prepostavljaljalo se da su nakon te zabrane kršćani nestali u povijesnom zaboravu. Tek su 1865. skriveni kršćani ponovno otkriveni. Grupa od 12-15 japanskih muškaraca, žena i djece iz okruga Urakami u Nagasakiju okupila se ispred novoozgrađene crkve Oura, dok je još uvijek bila na snazi zabrana iz 1614.

Crkva je izgrađena i otvorena za strance. Tri su žene prišle tamošnjem svećeniku P. Petitjeanu, rekavši mu da je „srce svih prisutnih kuća kao i tvoje“. Ti su kršćani ustrajali unatoč 250 godina izolacije, a ipak će se njihova patnja nastaviti. Predgradje Urakami postalo je poznato kada je iznad njega eksplodirala atomska bomba Nagasakija. Davno prije toga zauzimao je mjesto od izuzetne važnosti u srcima japanskih kršćana. Tijekom dugih stoljeća, kada je svemoćna japanska vlast potpuno zbranila kršćansku vjeru, farmerska zajednica Urakami bila je ta koja je vjerno čuvala i živjela kršćansku vjeru. Početkom 1860-ih središnja je vlada saznaла za te tajne kršćane te ih je uhitila i bacila u tamnice. Nestabilnost nove Meiji vlade kroz sljedećih dvadeset godina značila je da je još uvijek postojalo nepovjerenje prema stranom utjecaju, pa su kršćani mučeni i protjerivani u zatočeničke logore diljem Japana, u nastojanju da razbiju njihovo jedinstvo.

Vijest o tome progonu stigla je do Amerike i do ušiju predsjednika U. Granta, koji je u to doba bio uključen u razgovore sa skupinom japanskih vladinih diplomata. Došli su u Ameriku kako bi ponovno pregovarali o sporazumu između dviju ze-

Tek krajem 19. stoljeća misionari su mogli ponovno u Japan, i na veliko iznenadenje, u okolini Nagasakija, u području Urakami, našli su kriptokatolike koji su stoljećima održavali vjeru u Isusa Krista. Prepostavljaljalo se da su nakon te zabrane kršćani nestali u povijesnom zaboravu. Tek su 1865. skriveni kršćani ponovno otkriveni. Grupa od 12-15 japanskih muškaraca, žena i djece iz okruga Urakami u Nagasakiju okupila se ispred novoozgrađene crkve Oura, dok je još uvijek bila na snazi zabrana iz 1614.

malja. Predsjednikove primjedbe da se svaka nacija koja ne priznaje slobodu vjere ne može smatrati 'prosvjećenom' rezultirale su oslobađanjem zatvorenih kršćanskih farmera od strane japanske vlade. Svoju vjersku slobodu proslavili su podižući vlastitim rukama veličanstvenu katedralu Urakami-Nagasaki. U Nagasakiju je stanovito vrijeme djelovao i sveti Maksimilijan Kolbe.

Obraćanje uz majčinu smrtnu postelju

Takashi Nagai, o kome je riječ ovdje, rođen je u blizini Hirošime 1908., kad se Japan, nakon stoljeća izolacionizma, katapultirao u moderno doba te izrastao u respektabilnu ekonomsku i vojnu silu. Obrazovalo se na japanskim klasicima čiju je poeziju volio. U isto vrijeme njega je privlačila i znanost. Studirao je medicinu u Nagasakiju iz njemačkih priručnika gdje su ga okolnosti zainteresirale za radiologiju.

Postao je jedan od najboljih japanskih stručnjaka u području radiologije na kome je marljivo djelovao izlažući se zračenju. Proveo je dvije mobilizacije u Kini 1933., uključujući tri godine od 1937. tijekom Drugog kinesko-japanskog rata, užasnuto brutalnošću koju je vido, ali ojačan u svom humanitarnom ethosu. Prebio je meningitis, ali je ostao gluhi na jedno uho.

Kao mladić Takashi je odbacio vjeru. Njegova nevjera urušila se na samrtnoj postelji svoje majke. Krajem ožujka 1930. hitan očev telegram pozvao ga je kući. Zatekao je majku Tsune, neprekretnu i nijemu nakon moždanog udara. Zadnjim silama čekala je Takashijev dolazak. Izdahnula je nekoliko minuta nakon što je stigao. Kasnije je zabilježio:

„Pojurio sam do njezine postelje. Još je disala. Gledala me prodorno i netremice i tako je došao njezin kraj. Moja je majka tim posljednjim prodornim pogledom srušila moj ateistički ideološki okvir koji sam bio izgradio... Njezine su oči (pro) govorile mojima s konačnom porukom: 'Tvoja majka sada odlazi u smrt, ali njezin će živi duh biti uz svoje malo dijete, Takashi!' Ja koji sam bio tako siguran da ne postoji ništa duhovno, dobio sam drukčiju poruku: I nisam mogao ne vjerovati. Oči moje majke rekle su mi da ljudski duh živi i nakon smrti. Sve je to bilo putem intuicije koja nosi, koju prati uvjerenje.“ Nakon toga dao se na traganje.

Pascal i 'skriveni kršćani'

Prvi s kojim se susreo bijaše Blaise Pascal, znanstvenik i filozof iz sedamna-

estog stoljeća, koga je Takashi otkrio dok je u školi studirao književnost. Svidio mu se Pascalov aforistički stil, poznat uku upućenu u japansku poeziju. Kasnije je saznao da je Pascal bio i znanstvenik. Takashi je nabavio primjerak Pascalovih *Pensees*, školu metafizičkog razmišljanja i kršćanske percepcije. Knjiga ga je potvrdila u njegovoj empatiji za čovječanstvo, ali je dodala izazovnu dimenziju izjavom: „Naša bijeda jest bijeda razvlaštenog kralja“. Takashi bi mogao asimilirati pojmove milosti, nevinosti, grijeha i oprosta, ali um znanstvenika odbijao je Pascalovo inzistiranje da je vjera nadnaravn dar od Boga, koji prepostavlja molitvu. Pascal je u svojim *Pensees* savjetovao da se istinski mir može pronaći samo ako se 'padne na koljena'. Naravno, mogli biste intelektualno shvatiti ili čak posumnjati u postojanje jednog Boga ili dublje duhovne stvarnosti. Ali samo u činu podložnosti možete 'primiti' vjeru.

Što je to u klečanju što izaziva zaokret prema 'božanskoj' istini? Vidimo to i u drugim kulturama i religijama. Za muslimane se sama riječ islam može prevesti kao 'podložnost', bacanje na koljena, a otuda i rasprostranjenost molitvenih prostora širom svijeta u kojima vjernici padaju na tlo, ničice prema Meki, spuštajući glave do zemlje.

Glava na zemlji, glava pognuta, koljena možda bole. Što čine te male fizičke geste? Čine čovjeka ranjivim. Podsećaju čovječanstvo i čovjeka na njegovu krhkost, njegovu ovisnost, prolaznost. Pružaju osjećaj duboke prisutnosti. Na katoličkoj misi, dok se Nagai nespretno suočavao s tabernakulom u katedrali Urakami, koji je kasnije trebao biti uništen u atomskoj eksploziji, možda je isprva osjećao nelagodu. Osjećaj da vas promatraju s leđa. Ipak je kleknuo i okrenuo se u jednom smjeru, usredotočujući se na ono što je u katolicizmu najvažnije: Bog, Krist. Sva su ostala iskustva i misli nestale. Brige beznačajne. Sve to od klečanja i pozornosti.

Primjer kršćanske obitelji i krštenje

Godinu dana nakon majčine smrti, krajem 1931., nastanio se u Nagasakiju kod kršćanske obitelji koja vuče vjeru od svetoga Franje Ksaverskog. Tu je odlučio testirati Pascalova kršćanska uvjerenja, poput znanstvenog pokusa. Krist je pronašao preko obitelji Moriyama, japanskih 'skrivenih kršćana', koji su očuvali vjeru dva i pol stoljeća progona i izolacije od ostatka svijeta. Hrvao se s kršćanstvom, zaintrigiran katedralnim zvonima, koja su zvonila u podne i pozivala ljudi na molitvu te nakon što je prečitao *Misli*, filozofa i vjernika Blaisea Pascala. U znanstvenom duhu pokušao je živjeti kao kršćanin.

Spomenuta je obitelj mogla slijediti korijene svoje vjere sve do Franje Ksaverskog. Bili su među progonjenim japanskim katolicima, a mogli su se ponositi i mnogim mučenicima i svetošću. Nagajev boravak s njima praćen je zvonima *Angelusa* katedrale Urakami i obiteljsko moljenje krunice. Za Božić kći Moriyamovih Midori pozvala ga je na ponoćku u katedrali. „Instinktivno sam osjetio da postoji neka živa prisutnost u zajednici“, napisao je kasnije. Postojaо je „živi Netko prisutan u katedrali Urakami“.

Tijekom sljedećih godina zaljubit će se u Midori. Bila je nepokolebljiv izvor snage, dobrote i velikodušnosti za dr. Nagajiju, isplela mu je vuneni džemper, koji će ga čuvati sigurnim i zdravim za mobilizacije u Mandžuriji; molila za njega i ponudila mu dom u kojem će upoznati svoje prijatelje i učitelje katoličke vjere, što je kulminiralo njegovim krštenjem.

Kršten je 1934. Za krsno ime uzeo je Pavao, prema Pavlu Mikiju, jednom od dvadeset i šest japanskih mučenika koji su razapeti zbog svoje vjere u Nagasakiju 1597. Činjenica da je postao kršćaninom koštalo ga je prijateljstva s ocem, još uvijek tradicionalnim šintoističkim vjernikom.

Nekoliko mjeseci kasnije vjenčali su se on i Midori. Sljedeće su godine dobili sina, a dvije godine kasnije kćer. Pionir i dekan radiologije i profesor na Medicinskom fakultetu u Nagasakiju posvetio je svoj život služenju bolesnima i obučavanju mladih lječnika, unatoč onodobno poznatim rizicima gama-zračenja. Oprema je propuštalа radijaciju, a radiolozi su umirali relativno mladi. U to doba upoznao je mladog fra Maksimilijana Kolbea, koji je u blizini osnivao samostan, a imao je problema s tuberkulozom.

Liječnik-radiolog i molitelj

Možemo pratiti nekoliko odlučujućih čimbenika na Takashijevu putu prema Kristu i kršćanstvu: smrt njegove majke 1930.; uranjanje u Pascala; izloženost strahotama rata; zatim, upoznavanje s Urakami kršćanima kod Nagasakija, krštenje u novoj Urakami katedrali u lipnju 1934., potom ženidba s Moriyama Midori, ženom goleme duhovne snage.

Tijekom desetljeća koje je uslijedilo Takashijev život je poprimio dosljednost odrasle osobe. Oblikovali su ga, kao i svaki život, radost i patnja. On i Midori imali su četvero djece. Jedno je umrlo u djetinjstvu. Tri godine vojnog roka u Kini naučile su Takashija moliti. Uznapredovalo je njegovo istraživanje u radiologiji. Što je više uranjanao u znanost, uvidao je da, suprotno prvoj pretpostavci, znanost potvrđuje njegovu vjeru. „Jednom prilikom, dok sam proučavao slučaj bubrega i gledao briljantnu formaciju kristala mokraće, osjetio sam silnu želju da kleknem“. Spoznao je „da bi laboratorij mogao biti isto što i čelija nekog redovnika“. U lipnju 1945. Takashi, dugo izložen snažnom zračenju, otkrio je da je u uznapredovanu stadiju raka krvi. U miru se pomirio sa svojom smrtnošću, ali nepripremljen za strahotu kojom će smrt zahvatiti Nagasaki 9. kolovoza, kada je atomska bomba bačena na grad.

Strahote atomskoga udara

Zna se da je bomba bila namijenjena drugoj lokaciji, kojih dvjesto kilometara sjevernije. Vremenski uvjeti i tehnički problemi u zrakoplovu učinili su prvotnu metu nedostignom. Pilot se umjesto toga usredotočio na kršćanski Urakami. Toga tužnog dana kada je američka atomska bomba eksplodirala nad Urakamijem, katedrala je pretvorena u ruševine, a ubijen je i veliki broj kršćanskih potomaka onih koji su je gradili. Dekan radiologije na Sveučilištu Nagasaki, dr. Takashi Nagai, našao se usred ove nuklearne katastrofe.

krunicu. Napisao je kako ju je pokopao, tražeći oprost zbog svoje nesavršene ljubavi prema supruzi. Ali je osjetio njezin glas u svom srcu koji govorio: „Ne, oprosti mi. Ja molim tebe za oprost“. U čudnoj ugodi pomirenja koja je nadilazila krivnju Takashi je pokopao svoju ženu.

Tragovi nadnaravnoga sjaja

Bolestan od raka, izdržavajući udar bombe, Takashijev tijelo je popuštilo. Do rujna, neizlječivo krvareći, prihvatio je svoj kraj. Htio se oprostiti od svoje djece koja su 9. kolovoza, za eksplozije, bila odsutna iz Nagasakija. Dok je sam dijagnosticirao ubrzano disanje koje najavljuje konačnu agoniju, došlo mu je nadahnucće da se pomoli Maksimiljanu Kolbeu, mučeniku Auschwitza. Za Takashija on je bio stari znanac koga je snimao zbog tuberkuloze. Molio se. Na zaprepaštenje kolega njegovo krvarenje je prestalo. Takashijeva svekra, nemajući pojma što se dogada u Takashijevu umu i srcu, dala mu je vodu iz obližnje Lurdske špilje, koju je sagradio sam Kolbe. Opet, protivno očekivanjima, Takashi je bio iščupan iz ralja smrti. Znao je da to ima smisla.

Njegov je život od tada nosio nadnaravni sjaj, još dojmljiviji, jer je blistao unutar odlučne priručnosti sadašnjoj, materijalnoj stvarnosti. Posvetio se obnovi Nagasakija. Sagradio je za sebe kolibu na mjestu gdje je stajala njegova kuća, odlučan u namjeri da ta pustoš ponovno procvjeta. Mora živjeti upravo ondje, rekao je, kako bi razmišljao o značenju onoga što se dogodilo. O tome razmišljanju imao je priliku govoriti 23. studenoga 1945., kada je biskup Nagasakija služio misu za mrtve na otvorenom. Unaprijed je zamolio Takashiju da govoriti u ime luka. Što bi čovjek uopće mogao reći u takvim uvjetima, ljudima koji su izgubili sve?

Upravo kad je bomba bačena na Nagasaki, zasjedalo je i japansko Vrhovno ratno vijeće na sjednici u Tokiju. Mnogi generali protivili su se predaji. Vijeće je bilo na mrtvoj točki. Razgovori su nastavljeni tijekom dana. U ponoć je car presjekao i proglašio kapitulaciju. Istodobno, u ponoć je katedrala Urakami planula i spaljena. Urakami, natapan krvlju mučenika i odabran je za žrtvu paljenicu.

Requiem za žrtve Nagasakija

Toga kasnog dana u studenom, na misi, u surječju Kristove spasonosne žrtve, među ruševinama, Takashi je ustao pred svojim sugrađanima i upitao: „Ne postoji li duboka veza između uništenja Nagasakija i kraja rata? Nije li Nagasaki bio oda-

brana žrtva, janje bez mane, prineseno kao žrtva paljenica na žrtvenom oltaru, pomirujući i okajavajući grijeha naroda tijekom Drugog svjetskog rata?“ Znamo naime kako su japanski vojnici postupali u Kini, Mandžuriji, na Filipinima, i na drugim otocima. Krajnja okrutnost, gotovo uživanje u ubijanju.

Nekolicina u skupu, zaprepaštena kad su čuli da se o atomskoj bombi govoriti kao o providenju, reagirali su gnjevno. Takashi je ipak nastavio, proširujući perspektivu:

„Mi smo baštinici Adamova grijeha, Kajinova grijeha. Ubio je brata. Da, zaboravili smo da smo Božja djeca. Okrenuli smo se idolima, a zaboravili ljubav. Mrzeći jedni druge, ubijajući jedni druge,

Pavao Takashi preminuo je 1951., a sve svoje godine nakon atomske bombe posvetio je mirovorstvu. Napisao je mnoga djela, najpoznatije *Zvona Nagasakija* prema čemu je snimljen i film. Kao što je žrtva onih 17 karmelićanka u Parizu 1794. bila paljenica i najavila kraj terora u vremenu Francuske revolucije, tako je i žrtva Nagasakija, ljubnika iz Urakamija, bila paljenica na oltaru domovine, kao okajnica za grijehu počinjene u ratovima.

slasno i radosno (!) ubijajući jedni druge! Napokon je zli i užasni sukob došao kraju, ali samo pokajanje nije bilo dovoljno za mir. Morali smo ponuditi golemu žrtvu. [...] Sretni su oni koji plaču; oni će se utješiti. Moramo ići putem odštete, ismijani, bičevani, kažnjeni za svoje zločine, znojni i krvavi. Ali možemo usmjeriti pogled na Isusa koji nosi svoj križ uz brdo do Kalvarije. Gospodin dao, Gospodin uzeo. Neka je blagoslovljeno ime Gospodnje. Budimo zahvalni što je Nagasaki odabran za žrtvu paljenicu. Budimo zahvalni što je ovom žrtvom svijetu darovan mir, a Japanu vjerska sloboda“

Kad je završio, vladala je duboka tišina, kao nakon eksplozije. Ljudima je trebalo vremena da upiju samu mogućnost takva

gledišta, takve perspektive. Takashi to nije glasno tražio. Ali nastojao je to izraziti razumljivim riječima. Okrenuo se potom pisantu. Nakon što je napisao znanstvenu raspravu o stanju žrtvata atomske bombe, prihvatio je drugačiji žanr. Ovaj pothvat izrastao je iz sulude ideje iskopavanja zvona iz ruševina Urakamije katedrale. Južni zvonik urušio se sam u sebe. Postojala je šansa da je njegovo zvono još netaknuto. U adventu 1945. Takashi i nekoliko prijatelja su ga tražili. Otkrili su ga na Badnjak, postavili tronožac od cijepanica, objesili zvono, a zatim zazvonili Angelus u 18.00 sati. Kršćani Urakamija bili su zadivljeni kada su čuli to poznato, voljeno zvono kako objavljuje: „Riječ je tijelom postala i nastanila se među nama“. Takashijeva prva popularna knjiga, *Zvona Nagasakija*, rođena je iz tog zvuka. Poruka je bila da nikakvo ljudsko ni đavolsko djelo ne može potkopati Božji mirni, otkupiteljski plan.

Obnova na ruševinama

Prvo ismijavan kao defetist, Takashi je postupno slavljen kao čimbenik u obnovi Japana. Do kraja 1948. svi su ga čitali. Zvona iz Nagasakija snimljena su i kao film. Rekao je preživjelimu da se late obnove i posla; da ništa nije uzalud; da stvarnosti nepropusne za pitanje ‘Zašto?’ mogu objaviti svoju tajnu i odgovor: ‘Zato?’ Na rekвиemu u ruševinama, citirao je Joba. Poput Joba upoznao je i svoj gubitak. Gledao je u ponor, ali je odbio očajavati, potvrđujući da je Bog sigurno prisutan i kad je naizgled odsutan. Opažajući svjetlo u tami, stekao je novi osjećaj kako je Bog, pravedan i suošćećajan. „Moje će oči vidjeti, a ne druge“ – pojavu novog neba, nove zemlje. „A kad se probudim, k sebi će me dići, iz svoje ču puti tadi viđeti Boga. Njega ja ču kao svoga gledati, i očima mojim ne će biti stranac. Za njime čezne mi srce u grudima“ (Job 19,26.27).

Ono što je Job gledao u slikama, Takashi je pomno proučavao u svjetlu utjelovljene Riječi, radosnog, ali nesentimentalnog otajstva komu je simbol bio i ostao križ. Rekao je: „Popnimo se na Brdo blaženstava“, a zatim je podsjetio sebe i druge da ono izranja iz doline sjene smrti. Jer osim ako „nisu pogledao u oči prijeteće smrti i osjetio njen vreli dah, ne možeš pomoći drugomu da ustane iz mrtvih i ponovno okusi radost života“.

Nagai je potom počeo pisati. Jedna od njegovih knjiga, *Zvona Nagasakija*, izvala je izuzetno dubok odjek u srcima Japanaca. Bilo je to u vrijeme kada je većina Japanaca još ujvijek smatrala kršćanstvo nečim stranim i nazirala od svega što se

tiče kršćanske vjere. Zvona iz Nagasakija postala su jedinstvena iznimka u tome. Postao je nacionalni bestseler, unatoč svom izrazitom kršćanskom prizvuku. Japanci su u ovoj knjizi ponovo otkrili nešto što je dugo bilo zakopano ratom – ljubav! Graničani Nagasakija dolazili su s poštovanjem do liječnika u krevetu kao svetca. Njihovo štovanje tog čovjeka nastavlja se do danas, dugo nakon njegove smrti. Kršćani i nekršćani podjednako su bili duboko dirnuti Nagaijevom vjerom u Krista koja ga je učinila poput Joba iz Svetog pisma: usred nuklearne pustinje držao je svoje srce u spokuju i miru, ne gajeći ljutnju ni na koga niti huleći na Boga. Radost, obilježena neobičnim humorom, zračila je iz njega sve do preminuća 1. svibnja 1951. Prije nego što je umro iskoristio je uštedevinu da posadi tisuću trešnjinih stabala u Urakamiju.

Takashi Nagai bio je pronicljiv, obrazovan čovjek. Njegova svetost nije bila u suprotnosti sa svjetom strave i suza u kome je živio; artikuliralo je taj svijet. To ga čini primjerm za naše vrijeme prijetnja i globalne tjeskobe. Ne samo da konceptualne, kulturne i političke strukture padaju oko nas poput domino kockica; izgubili smo međusobno razumijevanje onoga što je čovjek, pa imamo problema s održavanjem društva. Ponuditi biblijski poziv na svetost kao odgovor na takvu nevolju znači više od reći da moramo dati sve od sebe da budemo dobri, krajnje dobri. Poziva nas da poput Mojsija skinemo obuću i ranjivi za koračimo u orbitu Božje ognjene prisutnosti, da nas ona očisti kako bismo postali nositelji Božjega ognja.

Rizično je odgovoriti na ovaj zov i poziv. To može uključivati i žrtvu. Ali probit će barijere koje nas guše, u čisto pragmatičnom postojanju. Oslobodit će dah i radosnost. Svaka žena ili muškarac drukčije će proživjeti ovaj proces, ali će određene osobine biti konstantne, kriteriji autentičnosti.

Razmišljamo o Pascalovom slavnom *Memorijalu*, njegovu testamentu o prosvjetljenju dobivenu nakon žarkoga traženja, izjavi koja mu je bila toliko bitna, da ju je uвijek nosio sa sobom, kao tekst ušiven u postavu kaputa.

Njegov *Memorial-Spomenar* nosi nadnevak 23. studenog 1653. Toga istog dana, 292. godine kasnije, Takashi Nagai je opisao požar u Nagasakiju u javnom obraćanju na rekviemu. Slučajnost nije promaknula tom marljivom čitatelju Pascala. *Mémorial* počinje jednosložnim uzvikom: Feu!, Vatra! Oganj! A onda nastavlja:

BOG Abrahamov, BOG Izakov, BOG Jakovljev
ne filozofa ni učenjaka.
Sigurnost. Sigurnost. Ljubav. Radost. Mir.

BOG Isusa Krista.
Moj Bog i tvoj Bog.
Tvoj će BOG biti moj Bog.
Zaborav svijeta i svega osim BOGA.
Njega se može pronaći samo na putovima o kojima uči Evanđelje.
Veličina ljudske duše.

Oče pravedni, svijet te nije upoznao, ali ja sam te upoznao.

„Došao sam“, rekao je naš Gospodin Isus Krist, „baciti oganj na zemlju, i kako bih volio da je već planuo!“ (usp. Lk 12,49) Njegova se čežnja tiče izravno nas. U Izrekama pustinjinskih otaca nalazimo zgodu o razgovoru između dva stara prijatelja:

Abba Lot je otisao do Abba Josipa i rekao mu: „Abba, koliko mogu obavljati svoje molitvene obvezе, postim malo, molim i meditiram, živim u miru i koliko mogu, čistim svoje misli. Što još drugo mogu učiniti?“ Tada je starac ustao i pružio ruke prema

nebu. Njegovi prsti postadoše kao deset ognjenih svjetiljki te mu on reče: „Ako hoćeš, možeš postati oganj“.

To je poticaj i izazov pred koji se moramo svi odlučno i slobodno staviti. Budimo svjesni, jednostavno, da se odgovor koji dajemo ne tiče samo nas. Poziv svakomu dan je za dobrobit svih. Svesrdno da jednoga, makar bilo i skriveno, može donijeti utjehu mnoštvu.

Pavao Takashi preminuo je 1951., a sve svoje godine nakon atomske bombe posvetio je mirovorstvu. Napisao je mnoga djela, najpoznatije *Zvona Nagasakija* prema čemu je snimljen i film. Kao što je žrtva onih 17 karmelićanka u Parizu 1794. bila paljenica i najavila kraj terora u vremenu Francuske revolucije, tako je žrtva Nagasakija, ljubnika iz Urakamija, bila paljenica na oltaru domovine, kao okajnica za grijehu počinjene u ratovima. Gospodin je primio tu paljenicu! I vratio mir i slobodu narodu! Nijedna žrtva nije uzaludna, pa ni u hrvatskom narodu. Takashi znači „plemenit“, Plemeniti, a danas ga časte kao Slugu Božjeg i svetca Urakamija.

Bilješka nakon što je bomba spržila i uništila grad

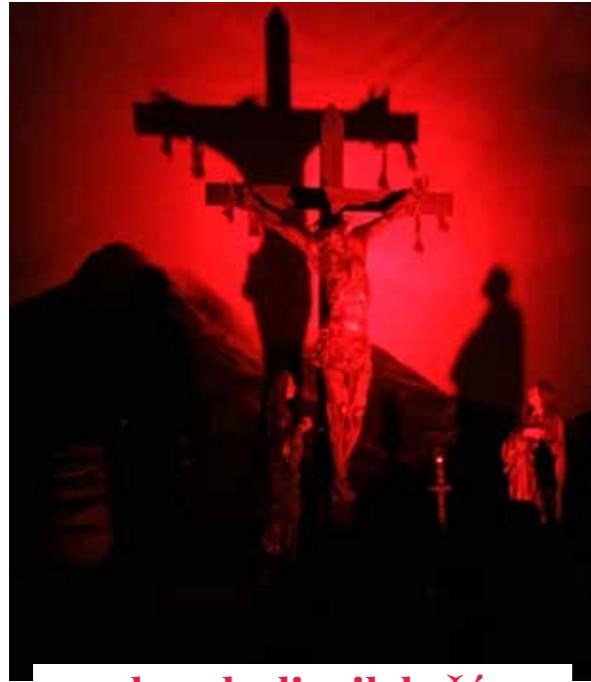
„U trenutku sam se predomislio. Čak je jedan dragocjeni život bio vrijedan spašavanja. Japan je poražen; ali ranjenici su bili još živi. Rat je bio gotov; ali je ostao rad našeg tima za pomoć. Naša je zemlja uništena; ali je medicinska znanost i dalje postojala i bila nužna.

Nije li naš rad tek počeo? Bez obzira na uspon i pad naše zemlje, nije li naša glavna dužnost bila brinuti se o životu i smrti svake pojedine osobe?... Upravo stoga što smo se mi Japanci odnosili prema ljudskom životu tako jednostavno i tako nemarno – upravo iz tog razloga bili smo svedeni na našu sadašnju jednu situaciju. Poštivanje života svake osobe – to mora biti kamen temeljac na kojem ćemo graditi novo društvo.

Našem je narodu rečeno da mora pretrptjeti te strašne rane kako bi dobili rat; ali zapravo su patili da bi sve izgubili. Sada su bili bačeni u najjadniju i najočajniju situaciju.

I nije ih imao tko utješiti, nitko im pomoći osim nas. Moramo ustati i priskočiti im u pomoć. Stajao sam ondje nesigurno na svojim klimavim nogama. A onda je cijela grupa ustala pokraj mene. Vratila nam se hrabrost. Odlučnost da nastavimo sa svojim radom davalna nam je snagu i radost.“ ■

(Paul Takashi Nagai,
Zvona Nagasakija)

70 obezglavljenih kršćana pronadeno u crkvi

Prošloga vikenda u crkvi na sjeveroistoku Demokratske Republike Kongo pronadeno su tijela 70 kršćana, izvjestila je organizacija Open Doors. Sumnja se da su im glave odrubili borci islamističke milicije ADF koji su ih prethodno oteli iz rodnoga sela Mayba i odveli u sada napušteno selo Kasanga.

Dok pobunjenička skupina M23 dominira medijima naslovnicama u Demokratskoj Republici Kongo zauzimanjem većih gradova Goma (pokrajina Sjeverni Kivu) i nedavno Bukavu (pokrajina Južni Kivu), ciljani napadi na kršćane i kršćanske crkve događaju se u pokrajinama Sjeverni Kivu i Ituri već nekoliko godina. U većini slučajeva iza toga staje „Savezničke demokratske snage“ (ADF) koja se pridružila „Istarskoj državnoj pokrajini Središnje Afrike“.

Starješina zajednice iz Matune, 40 kilometara od Maybe, opisuje nedavne događaje za organizaciju Open Doors na sljedeći način: „Borci su isli od vrata do vrata govoreći: ‘Izlazite, izlazite van i ne pravite nikakvu buku!‘ 20 kršćanskih muškaraca i žena je izšlo, vezano je i odvedeno u nepoznatom smjeru. To se dogodilo oko četiri sata ujutro u četvrtak, 13. veljače 2025. godine.“

Oko 18 sati toga istog dana okupili su se preostali mještani kako bi osmisili plan kako osloboditi otete ljudi. Ali borci ADF-a okpolili su zajednicu i zarobili oko 50 drugih kršćana. Svi zarobljenici su odvedeni u crkvu u obližnjem selu Kasanga gdje su ubijeni čekićima ili mačetama. Zabilježeno je nekoliko napada ADF-a u okrugu Lubero (Sjeverni Kivu) prošloga tjedna. Zbog toga su stanovnici brojnih sela pobjegli. Oko 95% stanovništva u Demokratskoj Republici Kongo su kršćani.

Prema Svjetskom indeksu progona za 2025., Demokratska Republika Kongo nalazi se na 35. mjestu među zemljama u kojima su kršćani najviše proganjeni zbog svoje vjere, objavila je u subotu 22. veljače KTA. ■

Proglašenje dekreta u postupcima beatifikacija i kanonizacija

Na mrežnim stranicama Dikasterija za kaze svetaca u utorak 25. veljače objavljeni su dekreti u postupcima beatifikacija i kanonizacija.

Dana 24. veljače 2025., tijekom audijencije kardinala Pietra Parolino, državnog tajnika, i mons. Edgara Peña Parre, papa Franjo ovlastio je Dikasterij za kaze svetaca da objavi dekrete koji se odnose na:

- dar života sluge Božjega Emilia Giuseppea Kapauna, dijecezanskog svećenika, rođenog 20. travnja 1916. u Pilsenu (Kansas, Sjedinjene Američke Države), a preminuo 23. svibnja 1951. u zarobljeničkom logoru Pyokton (Sjeverna Koreja);
- dar života sluge Božjega Salva D'Acquista, vjernika laika, rođenog u Napulju 15. listopada 1920., a preminulog u Palidoru (Italija) 23. rujna 1943.;
- herojske kreposti sluge Božjega Miguela Maura Montanera, dijecezanskog svećenika i utemeljitelja Kongregacije Družbe sestara euuharistijskog klanjanja, rođenog u Palma de Mallorca (Španjolska) 6. rujna

1843. i ondje umro 19. rujna 1915.; – herojske kreposti sluge Božjega Didica Bessija, dijecezanskog svećenika, utemeljitelja Družbe sestara dominikanki Svetе Marije od Krunice, rođenog 5. veljače 1856. u lolu (Italija) i ondje umrlog 25. svibnja 1919.;

– herojske kreposti službenice Božje Cunegonde Siwiec, vjernice laikinje, rođene 28. svibnja 1876. u Stryszawi – Siwcówki (Poljska) i ondje umrle 27. lipnja 1955.

Sveti Otac također je i potvrđio pozitivne ocjene Redovite sjednice otaca kardinala i biskupa članova Dikasterija za kanonizaciju blaženog Giuseppea Gregorija Hernándeza Cisnerosa, vjernika laika, rođenog u Iznatu (Venezuela) 26. listopada 1864. i preminulog u Caracasu (Venezuela) 29. lipnja 1919. te blaženog Bartola Longa, vjernika laika, rođenog u Latianu (Italija) 10. veljače 1841. i preminulog u Pompejima (Italija) 5. listopada 1926.; također Papa je odlučio sazvati i konzistorij koji će se baviti navedenim procesima. ■

Podmetnuti požari u više crkava na Novom Zelandu

U nekoliko crkava na Novom Zelandu podmetnuti su požari u noći na subotu 22. veljače, izvjestila je Katolička novinska agencija (KNA). Novozelandska je policija u subotu priopćila da je požar izbio u četiri crkve u Mastertonu, sjevernom dijelu glavnog grada Wellingtona. U još tri crkve pronađeni su tragovi podmetanja požara. Nema informacija o mogućim počiniteljima. Među cr-

kvama koje je vatra dijelom teško oštetila nalazi se i katolička crkva svetog Patrika, a ostale pripadaju drugim kršćanskim zajednicama. To nije prvi slučaj podmetanja požara u vjerske građevine na Novom Zelandu. U studenome 2023. metodistička crkva u Aucklandu u jednoj je noći dva puta zapaljena. U studenome prošle godine požar je u istom gradu podmetnut u džamiji. ■

Kineski biskup uhićen zbog „ilegalne“ mise

Prema izvještaju lokalne policije, biskup Peter Shao Zhumin pritvoren je „zbog vlastite sigurnosti“ te nije poznato gdje se nalazi, ni koliko će dugo ostati u pritvoru.

Peter Shao Zhumin, podzemni katolički biskup Wenzhou (PRC), uhićen je 7. ožujka zbog mise koju je javno slavio 27. prosinca povodom početka Svetog jubilarne godine. Kakojavla AsiaNews na misi je sudjelovalo 200 vjernika.

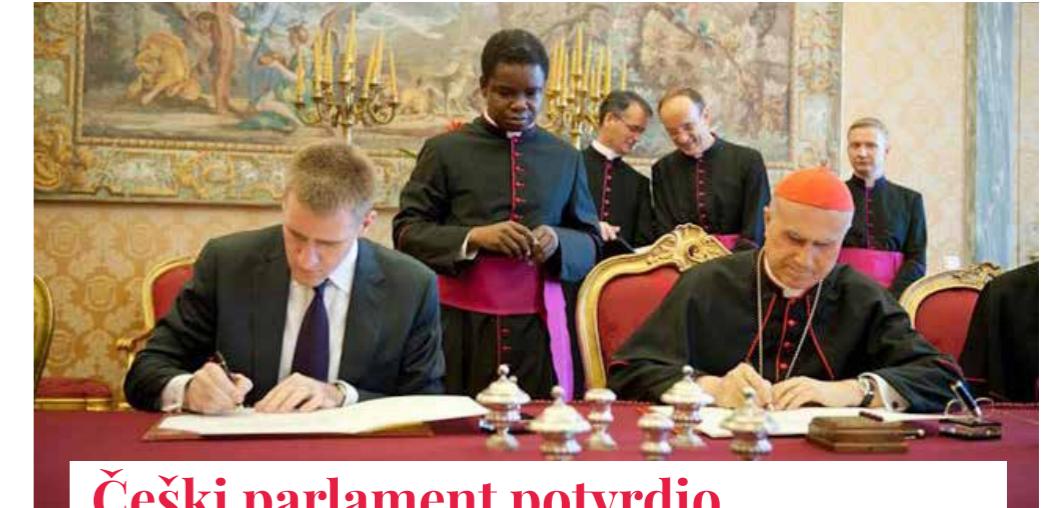
Kineske vlasti tvrde da je misno slavlje provedeno „ilegalno“ i da je to „ozbiljan zločin“. Stoga je naredila biskupu da plati kaznu od 200.000 juana (25.420 eura). Biskup Shao odbio je platiti kaznu, jer po njegovu mišljenju slavljenjem mise nije prekršio zakon.

Prema izvještaju AsiaNewsa, policija i Odjel za vjerska pitanja izvršili su „hodočašće“ u Župi Cangnan s nekoliko stotina sudionika. Posljednjih su godina službenici u civilu svake nedjelje ulazili u podzemne crkve i zabranjivali djeci i mladima sudjelovanje na službama. U posljednje vrijeme policija je počela nadzirati crkve od 7 do 12 sati, ne samo kako bi sprječila djecu i mlade da idu na misu, nego i kako bi sprječila svećenike da je slave.

Biskup Shao odbio je pridružiti se katoličkim tijelima pod kontrolom Komunističke partije Kine te ga iz tog razloga vlasti ne priznaju. Papa Benedikt XVI. biskupa Shaoa imenovao je biskupom koadjutorom i nasljednikom Vincenta Zhi Wei-Fanga 2007. godine.

Budući da se Shao nije pridružio Kineskomu katoličkom patriotskom udruženju, kineske vlasti smatraju da je Biskupija u Wenzhou upravnjena. Oni podržavaju Ma Xianshija, svećenika Patriotske udruge, kao poglavara katolika Wenzhoua.

Biskup Shao je 25. veljače Pastirskim pismom pozvao vjernike na molitvu za bolesnoga papu Franju. Podzemna zajednica Wenzhou objavila je poziv na molitvu za biskupa Shaoa. ■

Češki parlament potvrdio temeljni ugovor sa Svetom Stolicom

Nakon što je Senat 23. siječnja dao zeleno svjetlo za ugovor sa Svetom Stolicom, u četvrtak je ugovor potvrdio i zastupnički dom parlamenta. Češka biskupska konferencija izrazila je zadovoljstvo odlukom parlamenta. Biskupi načelno pozdravljaju i moguće uključivanje ustavnog suda, jer očekuju da će njegova odluka učinkovito raspršiti sumnje u ispravnost ugovora. U glasovanju u zastupničkom domu sudjelovalo je 152 od ukupno 200 zastupnika. Njih 92 glasovalo je za ugovor, 9 ih je bilo protiv a 51 je bilo suzdržano. Među onima koji su podržali ugovor nalaze se zastupnici iz svih sedam klubova zastupnika, a za ugovor su glasovali svi zastupnici vladajuće koalicije. Ugovor je podržalo i oko polovice zastupnika najveće oporbene stranke ANO, koja u parlamentu ima 71 člana. Ugovor u 16 članaka utvrđuje pravni status i područja

djelovanja Katoličke Crkve u Češkoj, koja dosad jedina od bivših komunističkih zemalja nije imala važeći ugovor o odnosima između države i Crkve. Ugovor su krajem listopada u Pragu potpisali predsjednik češke vlade Petr Fiala i kardinal državni tajnik Sveti Stolice Pietro Parolin. Vatikan je tada poručio da je cilj ugovora jamčiti slobodu vjeroispovijesti i slobodu Crkve u vršenju njezina poslanja.

Ugovorom se priznaje pravo Crkve da osniva obrazovne i dobrovorne ustanove, a njime se pruža i okvir za dušobrižništvo u zatvorima, socijalnim ustanovama, bolnicama, kao i u policiji i oružanim snagama. Nadalje, sklapanje braka u Crkvi imat će iste pravne posljedice kao i civilno vjenčanje. Ugovor ne sadrži odredbe o vlasničkim odnosima između Crkve i države, što je proteklih desetljeća u Češkoj često bilo predmet rasprave. ■

U Nigeriji ubijen katolički svećenik

Na Čistu srijedu, 5. ožujka, u državi Kaduna na sjeveru Nigerije, ubijen je katolički svećenik, vlc. Sylvester Okechukwu, župnik župe Svetе Marije u Tachiri, objavio je portal Katoličkog tjednika Nedjelja pozivajući se na agenciju Fides.

Prema priopćenju iz Biskupije Kafanchan, vlc. Okechukwu otet je u svojoj rezidenciji u Tachiri, 4. ožujka između 21.15 i 21.40 sati, a njegovo beživotno tijelo pronađeno je sutradan. „Nakon što su ga otmčari oteli, vlc. Silvester je okrugno ubijen u ranim jutarnjim satima na Čistu srijedu. Još se treba utvrditi zašto je ubijen“, navodi se u priopćenju koje je potpisao vlc. Jacob Shanet, kancelar biskupije Kafanchan.

„Ovaj preurani i brutalni gubitak ostavio nas je slomljene. Vlc. Silvestar je bio predani sluga Božji, koji je nesebično radio u vinogradu Gos-

podnjem, šireći poruku mira, ljubavi i nade. Uvijek je bio dostupan i pristupač svojim župljanim. Njegova prerana smrt ostavila je neizbrisivu prazninu u našoj biskupijskoj obitelji, a bol zbog njegova odlaska dijelimo s njegovom obitelji, prijateljima i svima onima koji su ga poznavali i voljeli“, navodi se u priopćenju koje prenosi agencija Fides. „Okupimo se kao jedna obitelj u molitvi za pokoj njegove duše. Pozivamo sve svećenike, redovnike i vjernike, da služe svete mise, krunice i molitve za vječni počinak don Silvestra koji je svoj život dao služeći Bogu i čovječanstvu. Želimo pozvati našu mladež i članove Takad zajednice da ostanu smiren i postojani u molitvi“, zaključili su iz biskupije. Otmica vlc. Okechukwu dogodila se samo dva dana nakon što su svećenik i sjemenistarac oteti u državi Edo u Nigeriji. ■

MILOST BOŽJA U OZRAČJU

PRVE BLAGOVIJESTI I PRVE SVETE ISPOVIJEDI

Mile Mamić

Riječ milost svakako je u vezi s pridjevom **mio, mila, milo**. Osnova je **mil-**. Od te osnove nastala je riječ **milje, milina, milost, milostiv, milovati, smilovati se, pomilovati, zamilovati, milostinja, milodar, milosrde, milosrdan** itd.

Što je milost? Najčešća je definicija: **milost je nezasluženi dar Božji**. Milošcu Božjom može biti i ljudski. „Milošcu sam Božjom ono što jesam“ (1 Kor 15, 10)

Milost primamo od Izvora milosti. Isus Krist je punina milosti. Od njegove punine svi mi primamo, i to milost na milost. Ivan je video Slavu njegovu. Bio je svjedok Isusova preobraženja malo prije muke i smrti na kriju i prvi je, malo brže od Petra, dotrcao do Kristova groba. On je dakle vjerodostojni svjedok Kristove Slave.

Nije slučajno da smo se teme milosti, Božje milosti, toga temeljnog kršćanskog pojma i naziva za nj, uhvatili baš u ožujku. U ožujku se slavi blagdan koji se zove Blagovijest, Navještenje Gospodinovo. Često se zove i Navještenje Marijino jer andeo Gabrijel navijestio Mariji Veliku radost, Blagu vijest, Blagovijest. Zato neki katolički kalendarji za 25. ožujka uz naziv blagdana navode imena Marija, Maja, Marijan, Marijana. Taj se blagdan s razlogom zove Blagovijest, Andelovo navještenje, Marijino navještenje, Gospodinovo navještenje. Svi su ti nazivi povezani s andelovim pozdravom i Radosnom vijesti. Ponizna Djevica bila je na prvi mah zbungena, ima dosta pitanja, puno toga ne razumije. Ali budući da je Marija već tada bila „milosti puna“ po budućim zaslugama svoga i Božjeg Sina, ponizno i s punim povjerenjem prihvata Božji plan spasenja ljudskoga roda: „Evo službenice Gospodnje. Neka mi bude po riječi tvojoj!“ (Lk 1, 26-28) Nakon toga zbiva se čudo inkarnacije, utjelovljenja Sina Božjega i Marijina. Tada Vjest, Riječ postaje stvarnost: „I Riječ je tijelom postala i nastanila se među nama“ (lv 1, 14) To je najveći dan, blagdan, za Nazaretsku Djeticu, za čovjeka i čovječanstvo: Blagovijest nije samo vijest nego: Vječna Riječ Božja, Sin Božji začet je snagom

Duha Svetoga u djevičanskoj utrobi Nazaretske Djevice. Začetnik i Izvor milosti, vječni Sin Božji postao je čovjekom, da otkupi čovjeka, da ga spasi, da ga doveđe Ocu Nebeskom. To je najveća milost za čovjeka, za čovječanstvo: „Doista, od punine njegove svi mi primimo, i to milost na milost. Uistinu, Zakon bijaše dan po Mojsiju, a *milost i istina nasta po Isusu Kristu ...*“ (lv 1, 16-17)

Sveti Josip, Isusov zakoniti otac, čiji imendan također slavimo u ožujku, cijelo je bio zahvaćen blizinom svoga Spasitelja. Sigurno se u njegovu dušu i srce prelijevala punina Kristove i Marijine milosti. Marija je, noseći Isusa u svom djevičanskom krilu, susretala mnoge osobe i izvan obiteljskog kruga.

Zaharija i Elizabeta snažno su osjetili Isusovu blizinu. Elizabeta je osjetila kako joj je zaigralo čedo u utrobi kad je čula glas Marijina pozdrava. Malo stariji Isusov rođak Ivan zaigrao je od radosti u majčinoj utrobi. Prosvjetljena Božjim Duhom, Elizabeta kliče: „Blagoslovljena ti među ženama i blagoslovjen plod utrobe twoje.“ (lk 1, 42) U tom milosnom susretu dviju trudnica s blagoslovjenim čedom u utrobi svi su u posebnom milosnom, blagoslovnom stanju. U tim radosnim, milosnim susretima nastaje Marijin hvalospjev Veliča (Magnificat). U takvu ozračju Zahariji će se nakon Iovanova rođenja odriještiti jezik. Tada nastaje njegov veličanstveni Blagoslovljen (Benedictus). Svi su bili zahvaćeni, obdareni posebnom Božjom milošću.

Od Blagovijesti, koja se slavi 25. ožujka, do Božića, kad slavimo Gospodinovo rođenje, Božić, točno je 9 mjeseci: Bog i čovjek u liku djeteta došao je na svijet. Nebo i Zemlja se raduju njegovu rođenju: Rodio se Spasitelj svijeta: Isus Krist. Obj riječi ističu njegovu voditeljsku, spasiteljsku ulogu. **Josua** je uveo izabrani narod u obećanu zemlju, a mi prema **josua** imamo **Isus**, koji nas otkupljuje Krvlju svojom i spašava, dovodi svome i našem Ocu u nebesko kraljevstvo. A riječ **Christos** znači: Pomazanik, Mesija – Spasitelj.

Spominjali smo da su mnoge božićne pesme već upućivale na činjenicu da je

Isus predodređen da bude žrtveno Janje Božje, Božji Jagajac, koji oduzima grijehu svijeta, ističući već njegovu patnju čim se rodi.

Često se ističe kako je korizma posebno milosno vrijeme. To je ujedno vrijeme molitve, posta i pokore, u kojem s Isusom idemo prema njegovoj muci i smrti, Kalvariji i Golgoti, prema njegovu Križu. Mi to sve proživljavamo u svjetlu uskršnjucha. Vjerujemo da je Krist pobijedio svoju i našu smrt.

Dok stojimo pod Križem Kristovim, osjećamo kako se njegova milost prelijeva u srca i duše naše. Dobivamo Božju snagu da možemo svakomu sve oprostiti. Svi imamo svoj križ. Pod Kristovim Križem dobivamo snagu da ga možemo nositi.

Na Križu se dogodila i **prva sveta ispovjed**, i to pred Velikim svećenikom Isusom Kristom. On zna skrivene tajne svakoga srca, pa mu nije trebalo ispojedati grijehu. Dobri je razbojnički Isus prepoznao Pravednika i priznao ga. To se nije moglo dogoditi bez Božje milosti. U najsvetijem trenutku u povijesti čovječanstva taj se raskajani razbojnički našao uz Isusa – IZVOR MILOSTI. On je prvi kojem je Isus obećao spasenje, Raj. Milost i ljubav Kristova iz njegova nabujalog Srca razlila se u srce i dušu raskajalog razbojnika „ko bujna rijeka u korito novo“. **Dogodila mu se milost**. Nije to ničim zasluzio. Isus mu je to darovao.

Žrtva Jagajca Božjeg na Križu za grijehu svijeta najbolji je ambijent za svetu ispovjed. Tu se najsnajnije doživljavaju one riječi proroka Izajie o Služi Jahvinu: „Na njega pade kazna – radi našeg mira; njegove nas rane iscijeliše.“ (Iz 53, 3-5)

Puno je ljudi kojima se dogodila milost, koji su na poseban način osjetili Božju milost, Božju ljubav i blizinu. Pomalo su se otvarali Kristu i izlagali se zračenju njegova probodenog Srca. Mnoštvo je vrlo zanimljivih svjedočanstava Božje pobede u srcu obraćenoga grješnika. Obraćenje i spasenje svakoga grješnika je smisao Isusova dolaska i njegova vruća želja.

On žarko želi da se njegova milost izlije na svakoga. ■

Tjedni molitveni program

zimski raspored (od 1. rujna do 31. svibnja)

PONEDJELJAK

7.30 h Sv. misa na hrvatskom
Prijepodne Sv. mise na raznim jezicima
Tijekom dana Susreti po dogovoru
Poslije podne **17 - 20 h** Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
Večernji molitveni program i ispovjed
Radosna i žalosna otajstva krunice
Sv. misa, blagoslov predmeta,
Molitva za zdravlje duše i tijela,
slavna otajstva krunice

UTORAK

7.30 h Sv. misa na hrvatskom
Prijepodne Sv. mise na raznim jezicima
Tijekom dana Susreti po dogovoru
Poslije podne **17 - 20 h** Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
Večernji molitveni program i ispovjed
Radosna i žalosna otajstva krunice
Sv. misa, blagoslov predmeta
Euharistijsko klanjanje

SRIJEDA

7.30 h Sv. misa na hrvatskom
Prijepodne Sv. mise na raznim jezicima
Tijekom dana Susreti po dogovoru
Poslije podne **17 - 20 h** Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
Večernji molitveni program i ispovjed
Radosna i žalosna otajstva krunice
Sv. misa, blagoslov predmeta
Molitva za zdravlje duše i tijela,
slavna otajstva krunice

ČETVRTAK

7.30 h Sv. misa na hrvatskom
Prijepodne Sv. mise na raznim jezicima
Tijekom dana Susreti po dogovoru
Poslije podne **17-20 h** Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
Večernji molitveni program i ispovjed
Radosna i žalosna otajstva krunice
Sv. misa, blagoslov predmeta
Euharistijsko klanjanje

PETAK

7.30 h Sv. misa na hrvatskom
Prijepodne Sv. mise na raznim jezicima
Tijekom dana Susreti po dogovoru
Poslije podne **14 h** Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
Večernji molitveni program i ispovjed
Radosna i žalosna otajstva krunice
Sv. misa, blagoslov predmeta
Križni put uz Križevac
Četvrtak, 20. 3. 2025.

PETAK, 21. 3. 2025.

7.30 h Sv. misa na hrvatskom
Prijepodne Sv. mise na raznim jezicima
Tijekom dana Susreti po dogovoru
Poslije podne **17 - 20 h** Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
Večernji molitveni program i ispovjed
Radosna i žalosna otajstva krunice
Sv. misa, blagoslov predmeta
Cašćenje Križa

SUBOTA

7.30 h, 11 h Sv. misa na hrvatskom
Prijepodne Sv. mise na raznim jezicima
Tijekom dana Susreti po dogovoru
Poslije podne **17 - 20 h** Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
Večernji molitveni program i ispovjed
Radosna i žalosna otajstva krunice
Sv. misa, blagoslov predmeta
Euharistijsko klanjanje

NEDJELJA I BLAGDANI

7, 8, 11 i 18 h Sv. misa na hrvatskom
Prijepodne Sv. mise na raznim jezicima
Ispovijed Prije podne za vrijeme mise
Poslije podne **14 h** Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
Večernji molitveni program i ispovjed
Radosna i žalosna otajstva krunice
Sv. misa, blagoslov predmeta
Euharistijsko klanjanje

17 - 20 h

17 h
18 h
19 h

Poticaj za lectio divina

Iz preobilja biblijskih tekstova Crkva nam iz dana u dan nudi odabranu duhovnu hranu – misna čitanja iz Staroga i Novoga zavjeta. Iz broja u broj Glasnika mira u ovoj četiri rubrici naći kratice koje upućuju na biblijsku knjigu, poglavje i redak misnih čitanja za razdoblje od 15. do 15. u mjesecu.

Božja je riječ radosna vijest. Ona je živa i djelotvorna. Ako se izložimo njezinu djelovanju, ona ima snagu mijenjati nas.

Subota, 15. 3. 2025.

ČITANJA: iz Prigod. čitanja: za oproštenje
grijeha (str. 190-203): lv 1, 5-2, 2; Ps 51, 3-6a; Lk 7, 36-50

Nedjelja, 16. 3. 2025.

ČITANJA: Post 15, 5-12. 17-18; Ps 27, 1-7-9. 13-14; Fil 3, 17-4, 1; Lk 9, 28b-36

Ponedjeljak, 17. 3. 2025.

ČITANJA: Dn 9, 4b-10; Ps 79, 8-9. 11. 13; Lk 6, 36-38

Utorak, 18. 3. 2025.

ČITANJA: Iz 1, 10. 16-20; Ps 50, 8-9. 16b-17. 21. 23; Mt 23, 1-12

Srijeda, 19. 3. 2025.

SVETI JOSIP, zaručnik Bl. Dj. Marije
ČITANJA: 2Sam 7, 4-5a. 12-14a. 16; Ps 89, 2-5. 27. 29; Rim 4, 13. 16-18. 22; Mt 1, 16. 18-21. 24a (ili: Lk 2, 41-51a)

Četvrtak, 20. 3. 2025.

ČITANJA: Jr 17, 5-10; Ps 1, 1-4. 6; Lk 16, 19-31

Petak, 21. 3. 2025.

ČITANJA: Post 37, 3-4. 12-13a. 17b-28; Ps 105, 16-21; Mt 21, 33-43. 45-46

Subota, 22. 3. 2025.

ČITANJA: Mih 7, 14-15. 18-20; Ps 103, 1-4. 12; Lk 15, 1-3. 11-32

Nedjelja, 23. 3. 2025.

ČITANJA: Iz 3, 1-8a. 13-15; Ps 103, 1-4. 6-8. 11; 1Kor 10, 1-6. 10-12; Lk 13, 1-9

Ponedjeljak, 24. 3. 2025.

ČITANJA: 2Kr 5, 1-15; Ps 42, 2. 3; 43, 3. 4; Lk 4, 24-30

Utorak, 25. 3. 2025.

ČITANJA: Iz 7, 10-14; Ps 40, 7-11; Heb 10, 4-10; Lk 1, 26-38

Srijeda, 26. 3. 2025.

ČITANJA: Pnz 4, 1. 5-9; Ps 147, 12-13. 15-16. 19-20; Mt 5, 17-19

Četvrtak, 27. 3. 2025.

ČITANJA: Jr 7, 23-28; Ps 95, 1-2. 6-9; Lk 11, 14-23

Petak, 28. 3. 2025.

ČITANJA: Hoš 14, 2-10; Ps 81, 7-11b. 14. 17; Mk 12, 28b-34

Subota, 29. 3. 2025.

ČITANJA: Hoš 6, 1-6; Ps 51,

21 godina među
najslušanijim
radiopostajama u BiH

24-satni obiteljski, kulturni,
vjerski, informativni i
zabavni program

Pružamo istinitu,
pouzdanu i provjerenu
informaciju

Radio koji ima dušu od 1991. godine

Postani podupiratelj!

Kako postati podupiratelj? Jednostavno!
Pošaljite nam vaše osobne podatke na
podupiratelji@medjugorje.hr i godišnjom
članarinom od 40 KM (za Hrvatsku: 160
HRK, za zemlje EU: 35 EUR, za Švicarsku
50 CHF) i postanite dio naše radijske
obitelji. Hvala vam od srca!

ODAŠILJAČI U BOSNI I HERCEGOVINI:

Međugorje 98,3 **MHz**, Mostar 100,00 **MHz**
Rama 104,7 **MHz**, Sarajevo 96,1 **MHz**
Bugojno 101,8 **MHz**, Olovka 96,1 **MHz**
Zenica 100,1 **MHz**, Nova Bila 100,00 **MHz**
Jajce 87,8 **MHz**, Žepče 100,1 **MHz**
Banja Luka 87,8 **MHz** / 106,7 **MHz**

ODAŠILJAČI U REPUBLICI HRVATSKOJ:

Split, Južna Hrvatska **101,5 MHz**
Zagreb, Lika, Sr. Hrvatska **107,8 MHz**
SATELIT: Europa, Bliski istok i Afrika - EUTELSAT 16°E
EMITIRAMO UŽIVO I PUTEM INTERNETA:
www.radio-medjugorje.com

Uredništvo: +387 36 653 580, Program uživo: +387 36 653 581
Marketing: +387 36 653 548, Fax: +387 36 653 552
radio-mir@medjugorje.hr, www.radio-medjugorje.com

